

The only conquests which are permanent, and leave no regrets, are conquests over ourselves.

—Napoleon.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

LIBRARY

12 FEB 1957

SUID-

ANS

DID

EEK

Absence of occupation is not rest; a mind quite vacant is a mind distressed.

—Cowper.

No. 5—Vol. LV.

Friday, 8th February, 1957

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: SIX PENCE.

U.S. PACIFIST GAOLED

EIGHT years after refusing to register for military service, a 26-year-old American pacifist, Seymour Eichel, of Brooklyn, New York, has been sentenced to a year and a day imprisonment.

It is not known why Government authorities waited eight years to arrest and prosecute Eichel.

Eichel, being an absolutist conscientious objector, refused to comply with the Select Service Law, and openly ignored the Government's requirement of registering.

However, he had constantly made known his conscientious objection to military service. A short while before his eighteenth birthday, he refused to take a graduate's pledge which was initiated in New York City schools in 1917.

The first part declares loyalty to the Constitution and Government of the United States and the State of New York, and by taking the pledge a graduate promises to support all their laws.

By taking this pledge a graduate swears in effect that he will uphold conscription. By refusing to take the oath, a graduate bars himself from obtaining a diploma.

Due to the sympathetic consideration and the discrimination of Dr. Frederic Ernst, Associate Superintendent of Schools, Eichel was nevertheless granted a diploma.

Widespread publicity was given to this incident.

Still Not Arrested

Later, Eichel took part in several pacifist activities, associating himself with the Peacemaker group and participated in activities of the Society of Friends (Quakers).

Before the Selective Service Law was passed in June, 1948, he had already committed himself to non-registration in a written statement which he and other CO's had signed and made public.

In 1949, when demonstrators picketed the White House asking that imprisoned COs be freed, Eichel, together with two clergymen, was granted an interview by the President's administrative assistant, the late David K. Niles.

He told Mr. Niles of his objections to military service, explaining to him that men were being imprisoned for conscience sake.

Mr. Niles shook hands with him, saying, "It's up to you young people to change the state of the world. We are too old. Good luck to you."

During the Korean war, Eichel continued to make known his stand against conscription. Still he was

not arrested.

When, in order to obtain employment, he completed application forms which asked for details of his Draft status, he frequently had to explain his stand to employers.

"Knowing how the Government encourages informing even to the point of giving it an aura of patriot-

ism I knew I was risking arrest, but I was not arrested," he said.

\$2,500 Bail

Then on June 12 last year, two days before his twenty-sixth birthday, and eight years after his call-up three FBI agents entered Eichel's place of business and took him into custody.

(Continued on page 57)

"VICTIMS OF COMMUNAL DISCRIMINATION"

THE representative of a Tanganyika newspaper who recently visited the city of Calcutta has described the great difficulty the Indian Government is facing on account of thousands of refugees crossing into India from East Pakistan on account of the conditions there.

The correspondent, "Elephanta", who writes in the 'Sunday News' of Dar-es-Salaam every week, says:

"The refugee problem of Bengal has been a running sore with Hindus coming from East Pakistan into West Bengal at the rate of never less than 10,000 a month and sometime as many as 50,000 a month. Over the past nine years since the partition of Bengal (into India's West Bengal and Pakistan's East Bengal) as many as 4,600,000 people have come into India without any exodus of Muslims from the Indian to Pakistan side.

Victims Of Pakistani Policy

"There is neither land nor houses in which to rehabilitate the victims of communal discrimination from Pakistan."

The correspondent contrasts the plight of the Hindus in East Pakistan with the conditions of Muslims in West Bengal and says:

"Meanwhile in West Bengal there are 6,000,000 Muslims who live peacefully as respected citizens, artisans, peasants and craftsmen. This does Hindu tolerance great credit and

(Continued on page 57)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 8TH FEBRUARY, 1957

S.A. Press, Nehru And Kashmir

WE can understand why Pandit Nehru is so much under fire in the South African Press for his Kashmir policies. We can understand also why very many White South Africans go on their knees daily and nightly praying that Nehru's difficulties everywhere might increase. It is normal behaviour in human societies that a man who endeavours to preserve a sense of morality in the conduct of affairs—whether public or international—where the fashion is to accept self-interest as the justification of all things, should also have enemies.

Most White South Africans have a special reason to dislike Mr. Nehru. His attitude to race oppression is a dangerous thorn in their side. Whatever ties him down and deflects his attention from the plight of the non-White peoples in this country is always a godsend to most White South Africans.

'Natal Mercury'

But even against this background we find it extremely difficult to understand some of the extremes to which sections of the White Press have gone in trying to paint Nehru black. A remarkable case in point is a recent 'Natal Mercury' editorial which reprimanded him severely for his interest in South Africa's race problem when his performance has not been much better in Kashmir.

This is an amazing proposition for at least two good reasons. Firstly, there is no real parallel between Kashmir and South Africa. Where South Africa has been found by the United Nations to be in the wrong and requested several times to adopt policies more in keeping with modern standards of international conduct, India has not been put in a similar position.

On the contrary the United Nations have found Pakistan the aggressor and specifically asked her to withdraw her army from those sections of Kashmir which she holds by force. Pakistan refused to obey this injunction—and by so doing took up an attitude broadly similar to South Africa's over South-West Africa.

Real Culprit

To blackmail Nehru for his opposition to a plebiscite is to cock an eye at the real culprit. A plebiscite while the Pakistani army remains in Kashmir would, for very real psychological and practical reasons, be futile. Basil Davidson, a distinguished British commentator on Commonwealth affairs, has said that "a plebiscite could quite easily lead to communal riots." If

South African Cabinet Ministers have developed the habit of thinking in terms of bloodbaths, humanity should be grateful that Nehru is one statesman who is still scared of them.

The second amazing reason about the 'Mercury's' attitude is that it shows the extreme to which race prejudice will blind to reason eminent journalists, otherwise respected for their objectivity and balanced judgment and force them to bolster their weak case by resorting to writing which verges so closely on distortion it is almost indistinguishable from it.

Nehru Has Faults

At the same time one point should be made crystal clear. We do not regard Nehru as the incarnation of human virtue. He makes blunders which distress us. But in appraising his policies it is humanity which benefits by an objective assessment.

In this regard we view the restrictions on innocent South Africans passing through India as a piece of smallmindedness that a country which produced Mohandas Gandhi can explain only on the ground of human frailty. There is no doubt that the withdrawal of Commonwealth privileges from South Africans is in retaliation for what the Union does to Indian nationals here. But virtue is not one of South Africa's strong points and to emulate her in this regard is deplorable.

There is a second objection to India's retaliatory measures. They are so ineffective. Only a few White South Africans travel through India. For a great nation to impose restrictions on these looks very much like bringing giant army tanks to kill a fly.

Preparing For War

The third objection—and this is a very serious one—is that the measures are an unfriendly act of a type seen between two powers preparing for war. We do not think India wants to see herself involved in a shooting war with South Africa, one day. For this reason, we find it particularly distressing to see her take a course which will logically leave war as the only means of forcing South Africa to fulfil her obligations in terms of well-known international agreements.

Finally the humiliation of individuals some of whom might be opposed to race oppression is a form of pettiness which our Finance Minister, Mr. Eric Louw has—to South Africa's lasting shame—perfected into a fine art. For our part we are convinced that Nehru will not lose anything if he does not seek to out-Louw Louw in a field where the latter is a past master.

Invite To India

We agree enthusiastically with the views expressed by another White paper, the 'Natal Witness', which suggested that it would be a very fine thing if Nehru invited Nationalist Cabinet Minister to India in order to enable them to appreciate the Indian stand much better. We should like to add that such invitations would not have the advantage merely of being educative; they would place White South Africa in the position to show which side really wants a peaceful solution and which side is the real stumbling-block.

Drill Hall Diary

25.1.57 To 30.1.57

ON the thirteenth day of the preparatory examination the Crown began leading evidence on documents seized from individual accused. The first twelve days were taken up by evidence dealing with documents seized from offices of the Congresses, the 'New Age' and other organisations in Durban and Johannesburg. Evidence was also lead on documents seized at the Congress of the People on 26th and 26th June 1956 at Kliptown, Johannesburg.

No evidence has yet been led on raids on organisations in the Cape and in the Orange Free State.

Evidence of documents seized from the offices and homes of individual accused was commenced on Friday, 25th January, 1957. The first batch of accused to be dealt with were the accused from the Transvaal.

We give below the day-to-day diary from Friday, 25th January, 1957.

Friday, 25th January

Six Police witnesses give evidence dealing with documents seized from the offices of the 'New Age', Durban, the Natal Indian Congress and from accused No. 1, Farid Adam.

Monday, 28th January

Twelve Police witnesses give evidence dealing with documents seized from 10 accused including Farid Adam and Mahomed Asmal.

Tuesday, 29th January

Sixteen Police witnesses give evidence of documents seized from 10 different accused, included among them were Paul

Joseph and A. M. Kathrada banned members of the Transvaal Indian Congress and the Transvaal Indian Youth Congress.

Wednesday, 30th January

Fourteen Crown witnesses, members of the Police force, give evidence dealing with documents seized from 9 individual accused. For the first time a non-European Crown witness, Detective Sgt. Tabete gives evidence.

Soup With And Without Meat

The serious atmosphere was disturbed at the Drill Hall by general laughter when a Detective Sgt. handed in two placards seized at the Conference of the Congress of the People at Kliptown. Obviously the Police with their thoroughness had raided even the kitchen for these placards read "Soup With Meat" and "Soup Without Meat."

When the Prosecutor Mr. van Niekerk putting in an exhibit announced it as "The Hydrogen Bomb"—The Magistrate, to the amusement of all corrected him, by clarifying that it was only a document bearing that heading.

ficulty in carrying it out.

"The reports on opposition to integration are magnified out of all proportion, and the great majority of the community have already accepted it.

"But the isolated cases of opposition are always more sensational and have more news value

than those places where integration has taken place.

"In the very near future every community in the United States will have accepted integration, and the best example of this is Louisville, Kentucky, where it was accepted as the normal course of events."

Tribute To Vinoba

A SPECIAL kind of atmosphere is unnecessary to produce aesthetics of the Mahatma Gandhi calibre, and it seems that the only country left in the world where there is this atmosphere is India—a country where the latest American cars, skyscrapers, and hot jazz, rub shoulders with a way of life that was modern in the time of Christ.

Neither way of life seems in the least incongruous in India, where one's religious or political beliefs are considered one's own private affair, and the eccentric is accepted as a normal man.

In this atmosphere Mahatma Gandhi blossomed into a philosopher (with an anti-British political bias) of world renown, and when he was murdered in January, 1948, people all over the world said there would never be another like him.

They were wrong. Even while Gandhi was alive there was another, perhaps greater, man than the Mahatma, waiting for the moment when he might have to step into Gandhi's shoes, or, rather, his footprints.

This man has not Gandhi's flair for publicity, but he has a wide knowledge of world affairs, and of men.

His name is Vinoba Bhave. He is a 30-year-old Brahmin, and was trained as an engineer. He speaks six languages, including English and French, and is the most beloved and venerated man in India today.

Pandit Nehru, has the glamour,

in the eyes of the world, but Vinoba undoubtedly has more power.

But it needed a European to bring the name of Vinoba before the Western world.

He is Lanza del Vasto, of noble Italian birth, philosopher, musician, poet, artist, author, who has been associated with Gandhism for over 20 years.

In India he is known as "Shantidas"—servant of peace.

His latest book, "Gandhi To Vinoba" (Rider and Co) is part biography, part a story of travel. It tells of Vinoba's life, and of his own life as a follower of Vinoba.

The account carries a strong anti-British bias, and also advocates a way of life directly opposite to all Western ideas, but the author give a good idea of how the vast majority of India's 400,000,000 think.—'Daily News.'

DRY CHILLIES

30lb bag at Cash Price 45/6

Write:

MAARMANS (PTY.) LTD.
Box 26. Phone: 128
BRITS, Transvaal.

United States Professor See End Of Apartheid In U.S.A.

THERE would be complete integration between the Whites and the Negroes in the United States in the "very near future," said Prof. William L. Tayler, a professor in political science at Dickenson College, Pennsylvania, on his arrival in Cape Town.

Professor Tayler, accompanied by his wife, arrived from America on the African Planet to take up an appointment at the University College of Rhodesia and Nyasaland for the next nine months.

To Lecture

As a Smith-Mundt lecturer he has been assigned to lecture on the American Government and American institutions.

He will also undertake a series of public lectures on how the American states live together and

meet the problems of federation.

"There is no question about it," he said, "that integration will come about and it is merely a matter of time. Even in the areas where segregation is still practised, the people are beginning to realize that integration is coming sooner or later.

"There is a greater tendency to abide by the Supreme Court's decision on integration than there was six months ago, and it is only in exceptional cases like Clinton in Tennessee where there is dif-

HANSRAJ MORARJI PUBLIC SCHOOL ANDHERI, BOMBAY (INDIA)

Gram:—Rajhans, Andheri, Bombay. Tel. 86467.

RESIDENTIAL STUDENTS of all communities admitted: fees moderate; vast grounds; ever-blowing sea breezes: Swimming Pool, Horse Riding Club, Rifle Club—facilities for all kinds of sports: Hobbies—clay modelling, Iret-work, Music, Gardening, Farming etc.

Doctor, Nurse and Matron in attendance.

Experienced and competent staff.

Std. I to Std XI (S.S.C.) special arrangement to teach English after school hours:

S.S.C. Examination Result of the year is 92 per cent.

For Further details apply to Principal or:

VALLABHBHAI B. PATEL,
44 Market Street, Johannesburg.

Bus Boycott Continues

FIVE hundred Africans decided at a meeting at Dadoo Square, Moroka, near Johannesburg, to boycott the Public Utility Transport Corporation's bus service from the Moroka-Jabavu area to Nancefield Station in sympathy with the boycotters of Alexandra Township, Sophiatown and in Pretoria.

About 20,000 Africans use P.U.T.C.O. buses regularly in the two areas, said an official of the company.

African boycott leaders expect 75 per cent of bus users to boycott the services.

The fares from the Jabavu-Moroka district and the station, unlike those on the Sophiatown, Alexandra and Pretoria routes, have not been increased.

"Must Aid Them"

There were repeated shouts of "We shall not ride" during the meeting. A speaker said: "Your brothers of Alexandra are walking and, therefore, you will have to come to their assistance."

Although the increase in fares at Alexandra and Sophiatown does not apply during the week-ends, the buses were fully boycotted.

Alexandra and Sophiatown Africans decided at special meetings to continue the boycott.

Boycotters "Blitzed"

As Johannesburg's bus boycotters walked into their 360th mile, the police applied a "be awkward" policy to the marchers and those who were giving them lifts.

At six checkpoints along the route to Alexandra Township, policemen stopped all vehicles in which there were Africans. They cross examined the drivers, searched the passengers for passes, took some to nearby police stations, took the names of all, and arrested many.

A reporter gave a lift to three boycotters. Between Clarendon Circle and Alexandra he was stopped three times. On each occasion his name was taken, the passengers were searched for passes, and he was told to present his driver's licence at a police station within seven days.

Police Used As Scapegoats

A Johannesburg advocate, Mr. Vernon Berrange, refused to stop when told to do so by the police on the road to Alexandra Township. On his way back from Alexandra he stopped to tell the police they had to fight to stop him.

The Hon. F. A. W. Lucas, a former Judge, said that if the

police stopped him when he was giving a lift to bus boycotters, he would issue a summons against the officer concerned.

Schoeman Declares Bus Boycott To Gain Political Ends

THE Minister of Transport, Mr. Schoeman, spoke about the Johannesburg and Pretoria bus boycott in the Union House of Assembly when he entered the no-confidence debate. He said the areas affected by the boycott were not those in which the Government's apartheid policy compelled Africans to live. They were areas to which the Africans had gone voluntarily.

The Africans were travelling at less than a penny a mile. The recent increases in fares were the first in 15 years, in spite of African earnings having risen by up to 200 per cent in that time.

A thorough investigation had been made into the finances of the bus company and increases in fares were agreed to only when they were seen to be inevitable.

Will Be Broken

Mr. Schoeman said: "It is quite clear that this is not so much an economic matter. It is a political matter. The African National Congress is testing its strength and getting support by intimidation."

Mr. Schoeman said there would be no capitulation on the part of the Government. The boycott would be broken.

The Government called on employers not to make concessions to Africans who came late for work as a result of the boycott.

"We have reason to believe that the boycott was organised and is being maintained from political sources, and that certain elements in the African townships are able to exert sufficient influence to prevent those Africans willing to travel by public transport from doing so."

The police had given a list of the leaders connected with the bus boycott and almost without exception they were prominent members of the African National Congress.

"We saw what happened in Northern Rhodesia when the

He said: "Their action is not legal, so far as I can see." It looked as if the police were being made the agents of the Government to smash the boycott.

"This action of the Government in using the police is likely to make the force much more unpopular—and everyone knows how unpopular they are already," said Mr. Lucas.

"I feel they are just being used as scapegoats."

boycott. It was for them an opportunity to hit the Government and at the same time increase their circulation among the Africans.

Giving Of Lifts

There were certain Europeans—mainly women, who were giving lifts to Africans.

The Minister said some of these Europeans who were giving lifts to Africans were mainly stupid. Others were simply misguided. The rest were completely in sympathy and in accord with the attitude of the African National Congress.

The Government appealed to all law-abiding Africans to repudiate the leaders of the boycott, who were not concerned with their economic life, but were concerned only with attaining their own political ends.

He hoped Sir de Villiers Graaff in his reply would make it quite clear where the United Party stood.

Mrs. Ballinger (Natives' Representative, Cape Eastern) said she shared with the Leader of the Opposition one deep ambition, and that was to get rid of the Nationalist Party Government as soon as possible for the sake of South Africa's safety and prosperity.

DOUGLAS B. PORRITT & CO.

Phones 29991/2/3 P.O. Box 335

ATTENTION INDIAN BUSINESSMEN AND INVESTORS

DOUGLAS B. PORRITT & CO., duly instructed by MESSRS. STAR-KING INVESTMENTS (PTY) LTD., will offer for sale by PUBLIC AUCTION IN THEIR LAND SALEROOM at 9/13 CARLYLE ARCADE PIETERMARITZBURG on

THURSDAY the 21st FEBRUARY, 1957, COMMENCING at 11 a.m.

THE FOLLOWING MAGNIFICENT PROPERTY being described as Sub J (a Sub of KS) of lot 53 Pietermaritz Street, Pietermaritzburg, situated at lower PIETERMARITZ STREET.

This is a newly constructed and substantially built block comprising 17 self-contained flats plus large shop situated in a predominantly Indian area of this City

The flats are beautifully sited on a valuable block of land and the building is double-storied in height. To appreciate this proposition the block should be seen at first hand as the workmanship and finish is of the best. Each flat is self-contained and comprises of a large lounge, diningroom, bedroom, l. b., and balcony. The flats and shop completely tenanted should reflect a minimum gross return of £2,358. The present rentals are exceptionally low and no difficulty should ever be found in tenanting the block, which is at present fully let. Against the gross return a nett figure should reflect approximately £2,000 per annum.

FINANCE: To a suitable Purchaser there is a possibility of arranging bonds for a large portion of the purchase price at attractive rates of interest.

For further particulars apply:

DOUGLAS B. PORRITT & CO

Phone 29991.

Box 335.

MARITZBURG.

Firms Hit Financially By Bus Boycott

JOHANNESBURG industrial firms are being hit financially by the boycott of buses by Africans living in Alexandra Township. The greatest sufferers are those firms which are keeping well within the law—by not collecting their employees or taking them home.

The manager of a Johannesburg demolition firm said that efficiency had fallen considerably among the Alexandra Township Africans whom he employed. They arrived 30 minutes late, and had to leave early. They worked reasonably until 10 a.m., but then had no energy left.

"They are in no shape to swing 18lb. hammers. To make out time limit, we have to employ ten extra labourers daily. The total loss to us through the boycott may be estimated at £10 a day.

A firm of stone crushers complained that the lack of energy of bus boycotters had spread to other Africans employees, who also arrived late for work and wanted to leave early.

"The whole labour force goes to sleep on its feet unless the foremen keep on shouting."

An engineering firm employing a number of bus boycotters said that the Africans who did manual work were permanently tired and hungry. As a result the dispatch of goods had been delayed.

Fetched To Work

Firms which send transport to fetch employees fare better, though they find it expensive to collect and take home African employees living at Alexandra

The manager of a big industrial firm shrugged, "What can we do but break the law? We have to work to time limits and meet contracts, and an African labour force which is exhausted by walking holds us back.

"So we send a lorry to collect and send home our employees. If there are any questions, we can always say that the Africans are being taken out to a job, or we can make some other excuse.

But it is costly for us. We have to pay the lorry driver overtime, and meet the extra petrol bill."

Most of the employers who were interviewed said that they had made some provision for transporting their employees. Many had given their firm's bicycles to the employees to take home with them. Others have arranged for European employees to pick up African staff in their cars.

Driving up Louis Botha Avenue, a Johannesburg executive said that he was amazed to see the trucks, lorries and cars, crammed with Africans, that were pouring into the city.

"I saw one truck carrying about 30 Africans, all apparently bus boycotters."

The Churches And Politics

THE "Eastern Province Herald" asks: "Why, in a nominally Christian State, is there so deep a cleavage between Christian opinion and Government policy?" The paper concludes that any "extreme form of nationalism is essentially irreligious because it is exclusive in character, because it denies the brotherhood of man and because to many men it would deny even their common humanity; because it renders its adherents uncharitable, and because the pride of race and group with which it imbues them is, from the Christian point of view, immoral."

Bishop Lavis said recently in Cape Town that the Church claimed "the right to speak with no uncertain voice on so-called political problems, which are in reality moral and spiritual issues." The Bishop said the cost of apartheid was not only the suffering caused to its direct victims. It included the spiritual and moral deterioration of the White people of the Union who had supported and applied evil race policies. The duty of revoking apartheid lay at the door of the White group.

We give a few extracts from the charge delivered by His Grace the Archbishop to the Diocesan Synod in Cape Town.

Justice And The Vote

"It (the Group Areas Act) involves compulsory moving of thousands from their homes. It involves the dislocation of trade, real chaos about schools, and churches also. It is, I think, quite certain that if group areas are to be proclaimed in the Peninsula, the sacrifices will in the main have to be made by the non-Europeans. When there is a choice between becoming unpopular with voters

Own Solution

Many Africans living in Alexandra Township have managed to solve their transport problem so efficiently that their employers have not felt any effect from the boycott.

Messenger boys, especially, have been able to cover up their fatigue by cat-naps while waiting for jobs.

Absenteeism by boycotters had not been a serious problem to Johannesburg firms.

"In view of all these things it is easily intelligible that there should be a tendency among non-European people to grow bitter, to regard all Europeans with suspicion and to look for slights and insults where there are none intended. We must try to understand each other better and to make allowances for each other. In the circumstances we of European descent must be very understanding and patient, and very carefullest by anything we do or say we rub salt into the wounds. This is largely a matter of personal relationships.

"I want to end with a word to my non-European brethren. Don't let yourselves get converted to apartheid. And try to get a Christian sense of proportion. I know it isn't easy. But it is true, that what really matters about you is not what you possess, nor what others think about you; but what you are yourself in the sight of God.

"Who steals my purse steals trash. Who steals my vote steals something that is not much better. But if a man impairs your integrity he has done you real harm. If you grow bitter, if hatred or desire for revenge come into your heart, then you have let him do you real harm.

"Don't let that happen."

Bishop Sees Group Areas Act As Un-Christian

WHAT is planned for Johannesburg under the Group Areas Act is simply the first example of the suffering and hardship that may be expected in many parts of the country through the shifting of populations, the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. R. Ambrose Reeves, writes in the diocesan journal, "The Watchman."

"It seems that little account is being taken of all the despair and hatred that is bound to be engendered in those who are the victims of this action.

"The proposals are an affront to the Christian conscience, for they are a denial of the Christian belief of the nature and destiny of man."

The Bishop says the least church people can do is to study the nature of these proposals in the book "The Group Areas Act—its effect on human beings," published by the Institute of Race Relations."

or with non-voters, it is in the interests of the voters that get considered. When you get, as in this country, a sort of oligarchy, with the great majority of the population disfranchised, it is extraordinarily difficult to ensure anything like even-handed justice.

"I believe the proclamation of group areas on a racial basis is wrong. If you place a man in a particular situation because of his race he cannot get out of it. God did make us different, but He made us so that we could rise or fall, go up or down. I think there can be too much planning, too much regimentation, and I think that is bad for us all, but especially for those who carry it out. For power over other people's lives brings with it terrible temptations. Don't you all know how easily the boss can become a bully?"

Apartheid And Education

"Does anyone really believe that a Coloured university college can be established at which the standard can be anything like so high as it is at Cape Town and Witwatersrand Universities? The expense would, of course, be enormous. It was at one time contended that apartheid meant equivalent opportunities. I don't think now that is even pretended. At a great expense an inferior education is to be provided. Why? The Universities don't want it; the European students don't want it. Those who do can go to the universities which have a colour bar.

"The teachers don't want it. The non-European people themselves do not want it. It has not happened yet, but the threat hangs over us.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

**NEW NYLON
SAREE MATERIALS**

— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons
48" 12/6 yd.

Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Bordered Georgettes
All Shades 45" 3/11 yd.

Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.

Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.

BLOUSES

Printed Georgette and Bemberg
Skippers. Huge range now at clearing
Prices.

Real Benares and Jari Gold Georgette
Sarees and Borders. Big range in stock.

Georgette Jari Work Sarees
All colours. £4-10-0

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0

**CHILDREN'S
SCHOOL WEAR**

Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests,
Socks. Girls Gym Blouses etc.
At Reduced Prices.

CHAMPALS!

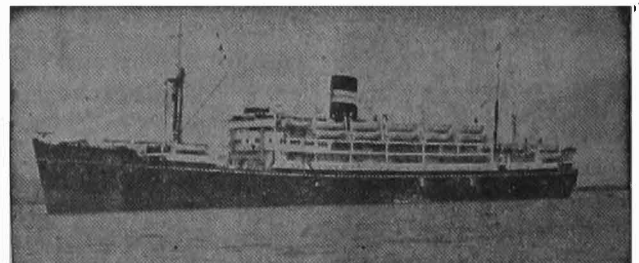
Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair

Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 1st March. Sailing 6th March 1957.
For Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £92-0-0

Second " " " £60-15-0

Third Class Bunk £31-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-18-0

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-6-0

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by com-
munication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

Sabra And Indians—IV

IN a section entitled "the Indian birthrate," Gerdener considers everything except that—the 25.8 per cent increase in the Indian population between the 1946 and 1951 censuses (about one-third of which is almost certainly due to an error in the 1946 count—see my article in "Forum, October 1952), a calculation of the Indian population in 2,000 A.D. (which perpetuates this demographic error), the levelling of the sex ratio between Indian males and females which has not been a significant factor for the last 10 years as in 1946 there were 10 females to every

By

C. W. M. GELL

11 males and the ban on importing wives only came into force this year, and the juvenility of the Indian population which is as much the result of a much shorter life expectation than the European as of fecundity. Why shy away from the vital statistics? The latest available (1949) are (per thousand population):—

	Birth Rate	Death Rate	Natural Increase
Europeans	26.9	9.1	17.8
Indians	41.4	12.3	29.1
Coloureds	48.4	23.1	25.3

Since then, the European birth-rate has dropped to 25.5 in 1954, Indian 36.7, Coloured 48.4. And the incomplete figures available for 1955 suggest that the steady decrease of the Indian birth rate has carried the figure down to little over 30. Clearly Mr. Gerdener's prognostications are quite out of-date.

When touching on Indian education, the emancipation of Indian women, etc., Mr. Gerdener notes the "marked tendency" towards more and longer education. He omits to draw the obvious conclusions that this both denotes an increasing participation in western civilisation and its living standards, and must further diminish the birth rate by pushing up the marriage age. The process would go faster, if it were not so artificially hindered by our racial policies.

In his final peroration Mr. Gerdener returns to this question of trade licences, with which I also have not finished. Mr. Gerdener was able to say in January that the overall picture of how the Group Areas Act would

work out was still not clear. For a man not given to caution in his prophecies when it suits him, this is unusual diffidence. But he did admit that Indian traders would lose "some of their business" with Europeans and Africans, though they would not "necessarily" suffer "a total loss." Some customers might continue to deal with them "by phone, letter or messenger, or they might even visit Moosa "personally." I think Prof. Bruwer was a little more perspicacious in suggesting that the Act will "transform a parasitical group (i.e. a commercial community) into a productive one (i.e. a wage-labouring one)". Van Rensburg may still trade with Moosa when he is "over the spruit," "next the sewage farm," 22 miles out of Johannesburg, 10 miles out of Port Elizabeth. But no white trader would choose these distant sites to begin his business, and it is odiously unjust that we are forcing Indians to them in the certain knowledge—let us not pretend otherwise—that the merchants' trade will be ruined. Did not the Commission that prepared the Group Areas Act discuss "repatriation and, failing which, compulsory segregation with boycott to enforce repatriation?" Oh yes, the Act, if implemented, will break what Mr. Gerdener likes to call "the Indians' commercial stronghold" on some towns. It will also reveal our vaunted "white civilisation" in all its stark and selfish ugliness.

A twinge of conscience is dismissed by Mr. Gerdener's airy calculation that 20,000 Indian licences means "between 25 and 30 per cent of all Indian earners are in commerce—an abnormally high percentage". And he admits that 90 per cent of these will have to find another source of income. One might comment that 3 per cent of earners left in commerce would be an abnormally low percentage by any standards. But, of course, the position is really far worse than this.

Leave out all the petty licences, which bring in small incomes not coveted by Europeans, and you are left with the 4,092 Indian shops in Natal and the 4,825 in the Transvaal. Forget, even, that the average income of these shops is well below the average for an equivalent number of European shops (see my article in "Forum," July, 1956) and that many of them are small,

struggling family businesses. Just take the figures as they are. In Natal Indians slightly outnumber Europeans. But they own 28 per cent of the shops. In the Transvaal Indians are 1 per cent of the provincial population, Europeans 25 per cent. Here Indians do have more than "their share" with 15 per cent of the shops. There are historical reasons for this—the fact that the only Indians to reach the Transvaal before immigration was halted were traders, and that they were often encouraged and given licences by the Republican authorities to compete with the *uitlander*. Remember, also, that over the whole Union Indians and Europeans own shops in precisely their population ratios, so that the overall picture is not one of "unfair shares" between these two. Then note that, if we consider shops (not every manner of licence), Mr. Gerdener's figures of 25-30 per cent of earners engaged in trade is more than halved. Observe also that he is taking a 1955 estimate of trade licences as a proportion of a 1947 total figure of earners. So allow some further depreciation and we arrive at the hardly fantastic calculation that not more than 12 or 15 per cent of all Indian earners engage in commerce—with the professions, where opportunities are limited by the small available scale and cost of

higher educational facilities, the only economic outlet open to ambitious and industrious Indians through the brickwall of our economic colour bar.

This agrees very closely with my earlier calculations that 10,000 Indian shopkeepers with their families (i.e. about 60,000 people) account for 15 per cent of our Indian population—50 per cent of the tiny Transvaal and Cape communities, about 9 per cent of the Natal Indians. Note, then, that Mr. Gerdener and Prof. Bruwer—much more so, Dr. P. J. Meyer with whose paper I will deal in the final article of this series—are happily prepared to cut this figure by 90 per cent (i.e. to about 1.5 per cent of the Indian population); and, at the same time, to use the Group Areas Act (when it has been again amended to close a legal loophole relating to "occupation" of commercial premises) and the Industrial Conciliation Act to displace the 25,000 Indians employed in European-owned secondary industry, and you have the measure of the enormity intended under these Acts. Against these brutal facts of what avail to protest our innocence and high-mindedness abroad, or to talk (as Mr. Gerdener sanctimoniously finishes his paper) or developing "a programme of productive (alternative) activity" for our Indians? The rest of the world will recognise a system of deliberate forced low-level labour and pressure to expatriate, when it sees these facts.

(To be concluded)

India Right In Refusing A Plebiscite

British Author's Opinion

MR NEHRU is 'right to refuse a plebiscite in Kashmir at this time,' says Basil Davidson, the well-known journalist, writing in the "Daily Herald" of London.

While strongly disapproving Kashmir joining India at this time, the author says *inter alia*: "There is good reason to fear that a plebiscite in Kashmir would threaten 'communal feuds' between Muslims and Hindus such as caused the fearful massacre ten years ago."

He said: "No man has done more to save international peace" than Mr. Nehru. It is easy to see why his enemies up and down the world—and they are numerous—were delighted at having triumphed at least in UN votes over a man who has held so

clear a moral superiority over them for so long."

Davidson emphasised that when India took the Kashmir dispute to the UN, "the United Nations appointed a Commission which eventually found Pakistan guilty of aggression. Pakistan promised to remove her troops; they are still there."—ISI.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

Latest Records

	Records	£2	1s.	3d.
Azaad	5			
Aulad	4	1	13	0
Baap Re Baap	4	1	13	0
Baaz	4	1	13	0
Chakradaree	6	2	9	6
Dile Nadan	5	2	1	3
Hala Gula	5	2	1	3
Jagrati	3	1	4	9
Lal Pari	3	1	4	9
Kismet Ka Khel	4	1	4	9
Milap	4	1	13	0
Mustani	5	2	1	3
Musafir Khana	6	2	9	6
Nagin	6	2	9	6
Shree 420	5	2	1	3
Society	5	2	1	3
Udan Katola	6	2	9	6
Vachan	4	1	13	0
Yasmin	5	2	1	3

Union—Packing charge 2/6 and
Rhodesia 7/6 Extra.

BHARAT

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street, Phone: 26070.
DURBAN.

FOR...
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT...

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61005
P.O. BOX 2782

TELEGRAMS ADDRESS
QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

JUST OUT

JUST OUT

Saint Mira

By T. L. VASWANI

Though the name of Mira is a household word among India and her songs are sung everyday in a thousand shrines and a million homes, very little is known of her life beyond the fact that she renounced the joys and comforts of a palace for the hardships of the life of a wanderer in quest of Sri Krishna.

In words at once vivid and soul-stirring, the author of this beautiful volume portrays the inner spiritual experiences of Mira, her suffering and search, the purity of her character and her undismayed heroism and courage.

BEAUTIFUL GET-UP — LIBRARY BINDING
A Book You Must Buy For Yourself And Also
Present To Your Friends.

TEN SHILLINGS PER COPY

Other recent books by Sri T. L. Vaswani, which
will interest you:

KRISHNA: Stories and Parables	5s.	6d.
CITA: Meditations	10s	6d.
A Prophet of the People	5s.	6d.
In the Footsteps of the Buddha	2s.	6d.

Send your order with proper remittance to:

H. P. VASWANI,
91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 28368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

— CO. LTD. —

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

— & —
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Strijdom Sanctions Louw's Allegation Of Calculated Insult By British Bodies

THE Prime Minister, Mr. J. G. Strijdom, said in the House of Assembly that he fully approved of the letter written by the Minister of External Affairs, Mr. E. H. Louw, to "The Times" complaining of a "calculated insult" to the South African courts.

Mr. Strijdom was replying to a question by Mr. H. G. Lawrence (U.P., Salt River) about a letter by Mr. Louw which appeared in "The Times" on January 7, in which Mr. Louw protested against statements published by "The Times" made by Canon Collins and Mr. Gardiner.

Mr. Lawrence asked the Prime Minister whether he approved of the contents of the letter and whether his attention had been directed to Press reports of letters in reply which subsequently appeared.

He also asked whether the Government had granted a request by certain bodies and people for a certain English counsel to attend as observer at the treason allegation inquiry being conducted in Johannesburg.

Mr. Lawrence was not present at question time, and the question was put on his behalf by Mr. R. B. Durrant (U.P., Turfontein).

Mr. Strijdom said that he had

seen the letter, the contents of which he approved and in which Mr. Louw "took strong exception to what can only be regarded as a calculated insult to the South African courts of law, namely the action of certain bodies in England, one of which operates under the chairmanship of the notorious Canon Collins.

The Government had received no request for English counsel to attend as observer at the inquiry.

In a supplementary question, Mr. Durrant asked Mr. Strijdom if he considered whether "it is in keeping with the dignity of the South African Foreign Minister to enter into such correspondence in the British Press."

The Prime Minister: "I have nothing to add to my reply. If the Honourable Member, or the Member for whom he speaks, wishes to pose here as the defender of these maddlesome busy-bodies, then I think he will have ample opportunity in the ordinary course of debate to discuss these matters."

U.S. Pacifist Gaoled

(Continued from front page)

A bail of \$2,500 was arranged through the War Resisters' League.

On July 20 he was indicted by Grand Jury on a charge of failing to register. Ten days later he appeared in court and was ordered to plead.

Like his father had done fourteen years previously, Seymour Eichel stood mute. A plea of "not guilty" was entered.

His attorney, Conrad J. Lynn, asked for and was granted permission to file a motion for dismissal of the case on the grounds that the Government had delayed unreasonably in the prosecution.

This motion was rejected when it came before Judge Abruzzo on August 13.

Seymour was sentenced to a year and a day imprisonment on December 27 at Brooklyn Federal Court, by Judge Robert A. Inch.

Following his son's imprisonment, Julius Eichel issued a statement to the Press, commenting that the same government machinery and methods used by the "patriotic" Cotton

Mather in the seventeenth century against "the heretics and malignants called Quakers, with W. Penn who is the chief scamp," are used today on pacifists.

No Blind Obedience

In a statement before his imprisonment, Seymour Eichel wrote:

"The pacifist or conscientious objector, usually obeys all laws

that are made in the interest of his fellowmen. But participation in war is a crime against humanity.

"If, as the FBI agent insisted, we must obey the law of the land regardless of its moral content, where would humanity be? The pacifist believes that he must say 'no' to war.

"The Nuremberg trials stress the point the majority is always right—that the individual must be responsible for his own actions.

"Though these rulings were made by a military court, controlled by victorious military powers, they remain in essence

of the pacifist position, both humanitarian and religious. Each individual is responsible to his God or to his conscience for his acts.

"Blind obedience by the individual is neither moral nor desirable in democracy.

"It is in the interest of furthering democratic aims and my own humanitarian convictions that I remain firm in my refusal to register for the draft regardless of the consequences. To me registration would indicate sanction conscription for others, something I cannot do"—"Peace News,"

"Victims Of Communal Discrimination"

(Continued from front page)

I cannot think of any other country in the world where so much tolerance can be found.

"And the tolerance is not political, it is genuine; when I asked Bengalis for an explanation they looked quite shocked and said: 'Why should we be harsh to our Muslims, simply because the Government in Pakistan behaves badly? This would be very wrong, they are our brothers, and they have done us no harm'."

Referring to refugees from East Pakistan, "Elephanta" says:

"The state of some of these refugees is appalling; they come with just their bedding and a few spare clothes, completely disoriented, they go and squat on railway platforms until the Government removes them to transit camps and tries to resettle them somehow or other."

She adds: "But since the number of refugees coming in is like a river in the rains it is very difficult for the Government to do much that is up to the needs.

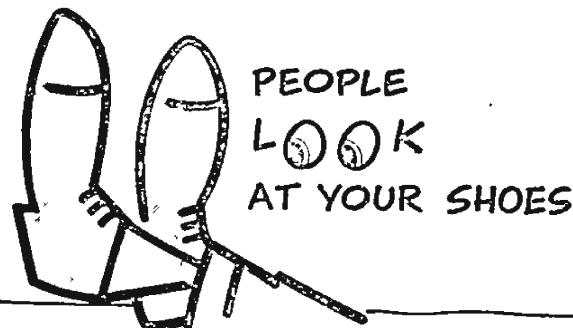
"More than £60,000,000 has been spent in building five townships and giving rehabilitation

grants and loans to refugees, and still some 300,000 are in transit camps.

"The great difficulty of rehabilitation of these refugees is that they are mainly white-collared people unused to manual labour and with a special tradition against their taking to manual labour. These people whom the Bengalis call Badrlogs, are usually absentee landlords living on the rents of half an acre of rice and jute land, living in poverty but without hard work; to rehabilitate them is not easy.

"Others, who are difficult too, are the agricultural labourers for whom land has to be found in a place where there is already a terrible shortage."—ISI.

BOOKKEEPING is necessary to commercial success. 47 years of successful educational service by the School of Accountancy guarantees to build careers by Home study methods. Write for free book, "The Direct Way to Success" which gives details of courses. The School of Accountancy, P. O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

See they get 'NUGGET' Polish every day!

Treason Trial Defence Fund

THE following statement has been issued jointly by Chief A. J. Luthuli, Dr. G. M. Naicker, Messrs. Peter Byleveld, R. September and L. Levy:—

"On behalf of all those accused in the present Treason Trial, as well as in the name of our organisations, we wish to express our deep appreciation of the efforts of all those who have come forward so readily to render financial aid, both for legal defence and for the assistance of the dependants of those on trial.

"While we are aware of, and appreciative of the existence of several local funds dealing with the needs of people in a particular area, we wish to call on all our members and all people of goodwill, here and throughout the world, to give their active assistance and support to the fund started in Johannesburg under the sponsorship of the

Archbishop of Cape Town, the Most Reverend O. Clayton, and other leading citizens, on which fund the main burden of the costs of defence and maintenance will fall

"Despite rumours to the contrary, there is no legal hindrance to the collection of contributions to the Treason Trial Defence Fund which has received an official permit to collect in terms of the Welfare Organisations Act. We, therefore, urgently call on our members and supporters to contribute to and collect for the Fund: The needs of those on trial are now urgent.

Send all contributions to: The Treasurer, Treason Trial Defence Fund, P.O. Box 2864, Johannesburg."

Things In General

Durban Indian Child Welfare Society

ON January 27, Mr. A. Christopher laid the foundation stone of the Administration Offices of the Durban Indian Child Welfare Society at Sea Cow Lake. After years of hard work and patience the Society was able to buy 100 acres of land, where the administration offices and two cottages are to be built. Mr. M. G. Lee, presented a cheque of £300 on behalf of the Natal University Rag Committee. Mr. Sultan presented a cheque of £2,000 the first instalment of £6,000 on behalf of the M. L. Sultan Trust.

The society has been under the very able secretaryship of Mrs. G. Christopher. Mr. P. R. Pather who is now the president, thanked the donors for their generosity. Mrs. Councillor Maytom congratulated the Indian community for the very generous gesture which is unique in the annals of the Child Welfare Society

Christian Council Against Apartheid

The executive committee of the Christian Council of South Africa, at a meeting in Cape Town earlier last month, passed the following resolution.

"This meeting of the executive of the Christian Council of South

Africa is concerned over the possibility of university institutions in this country being deprived of their freedom in regard to the admission of students, the teaching given and the government of their institutions, and resolves to support the action taken in the universities concerned for the preservation of their academic freedom, and to advise the Minister of Education of this view." —Sapa.

Blind African Goes To India For Training

A blind African, Mr. Joshua Mwikya, who comes from Nzani Location, Machakos district has reached India, to do a two-year course at the training centre for Adult Blind at Dehra Dun.

His trip was financed by a few prominent Indians from Nairobi and the Eastern Shipping Corporation, and Indian Government-owned shipping concern gave him a free passage to India. The Indian Government has arranged free tuition, free board and lodging and free clothes and also a pocket allowance. He will also receive training in cottage industries and handicrafts

Mr. Joshua became blind at the age of 13. He had not had any schooling till then, but he completed his standard VIII. He

learnt to read Braille and to use the typewriter. He worked as a preacher and secretary at the African Brotherhood Church centre at Mitaboni location for three years.

This little incident and a little generosity on behalf of the Indian community has gone a long way to bring about better understanding between Africans and Indians in East Africa.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

Need For Reformation

THE EDITOR, 'INDIAN OPINION.'

SIR,—We Gujaratis—the Kathiawadi and the Surti are a small but happy community here and can be proud of our achievements. Our youths of today are being well cared for and the education they receive is also of a high standard of which we can be justly proud because we have 2 schools here viz., "The Kathiawad Hindu Government Aided School and the Bharat School". Thus our children's will be a wonderful world with a bright future in this country—we can't be oppressed for ever as we all know that the tempo of life is such today that it will be difficult to suppress us always. There will be a life of contented happiness.

What worries me, Sir, being a Kathiawadi youth, is our age-old customs and the way some of us treat our children—being very or too strict in many ways—our weddings too are out of date and should be outlawed.

Let me illustrate some points: Our weddings are always unnecessarily costly affairs—as a matter of fact the costliest in the world compared with the Christian way of "Ring on 3rd finger left hand" and a dinner for friends and relatives.

We of course like to "Show Off". Some may feel offended but it is true. The rich of course can afford it and many times overdo it too. The poor too are just as guilty as they borrow

money and after marriage it takes 2 to 5 years to pay off their debts. Instead why cannot we all resolve to be simple, have simple ceremonies, forget "Jamvannu"; instead have a small tea party after marriage and have a life of simplicity—"the Gandhian way of life." If we have surplus money, instead of equandering it lavishly on weddings, help deserving institutions like the Natal Indian Blind Society, the Aryan Benevolent Home, the Ramakrishna Centre etc. These institutions are doing a tremendous amount of good work.

The rich or poor for financial standing reason (not for Khandani reason) seem to remain aloof of one another. It should not be so. After all we must remember that a disunited community is a weak community. We must help one another. Some are inclined to think that India is backward, but I feel that India is forging ahead and making phenomenal strides and WE here are backward.

We must strive for and achieve pinnacles of success in all spheres of life—social, commercial and religious—and there is no better time like starting now—the Kathiawadis, the Sonis, the Surtis—in fact all Hindus.

A KATHIAWADI.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultuous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1944 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation now perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

SEE INDIA

Read About India's Future Progress

Indians To-day Lead The World To The
Greatest Climax

You Will Be Surprised To Learn From These Pictures

	a.	d.
"Illustrated Weekly of India"—Asia's Finest Picture Magazine now on for sale.....Latest Issue	10	6
March of India—Indian Information	4	9
Caravan—A Profroma of India	2	1
Aryan Upanasana—Prayer Book in English	1	7

HINDI MAGAZINES

AJKAL	1	6
MOHAMOR KHANI	1	0
DHARAM YOGA	1	6
BHAL BHARITI	1	0
MANMOHAN	1	0

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical,
are sold by us.

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

Books For Sale

My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion—Gandhiji	4	3
Gathered At Bapu's Feet	1	6
Truth Is God	4	0
Story Of The Bible—S. K. George	3	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	3
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Menubehn	1	6
Nature Cure	1	9
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.1)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0
A Nation Builder At Work		
—By Pyarelal	1	6

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6	A BIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswami	8	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6	FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0			
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0			
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0			

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban, Natal.

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful *and* safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home . . . use Dettol promptly.

DETTOL
THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

"Pack hoofs and horns separately. We pay 15/- per 100 lbs.

For Full Particulars write to:

THE
**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે રચે ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

ક્યે વખતે ક્યા પ્રકારનું આચરણ કરવું એ ને તે પ્રસંગે જ સમભવ નહીં અને આચરણ કરતાં આવડે નહીં તે સારા નાગરને અને સાંભળવાનો શો ઉપયોગ? —શ્રી. કેદારનાથજી.

મિત્ર પર પ્રેમ કરવો અને શત્રુ નો દેવ કરવો એ લૌકિક નીતિ છે, પણ મારી તમને સલાહ છે કે તમે તમારા શત્રુ પર પણ પ્રેમ કરવો અને કદી ઠાણનો દેવ તો કરશો જ નહીં.
—ઈશુ ખ્રિસ્ત.

યુ.એસ.એ.ના શાંતીવાદી જ્ઞેલમાં

અપાર્ટહેડથી કુટુંબો માં પણ ભંગાણુ

આ ૬ વરસ પહેલાં લશ્કરમાં ભરતી થવાની ના પાડનાર અમેરીકાના મી. સીમોર એચલ (શાંતીવાદી) ને એકવરસ અને એક દિવસની જ્ઞેલની સજા કરવામાં આવી છે એ જાણવામાં નથી આવ્યું કે અમેરીકાની સરકારે આ ૬ વરસ સુધી રાહ જોઈને છે કે કમળા યા માટે તેઓને સજા કરી. અદાર વર્ષની વયે ફરજિયાત લશ્કર ભરતીના કાયદાનો તેઓએ વિરોધ કર્યો હતો.

તેમના કામપરથી પકડી જવામાં આવ્યા અને સજા કરવામાં આવી. સજા પાદ એમણે જણાવ્યું કે: “અમે શાંતીવાદીઓ દેશના બધા યુને છે.”

કાયદાઓને વફાદાર રહીએ છીએ સિવાય કે તે યુદ્ધના હોય. કારણ સજા પાદ એમણે જણાવ્યું કે: “અમે શાંતીવાદીઓ દેશના બધા યુને છે.”

આ તાલ મરકયુરીને કેપટાઉન નો શીર્ષક ખખરપત્રી લખે છે કે: આજુ આડાડાએ એન્કર લાઇનની સ્ટીમર સીલીસીયા કેપટાઉન ની સુકા ગોદીમાં ગઈ હોવાથી તેના અડીસો પેસેન્જરોમાંથી યુનીયનના અપાર્ટહેડના કામદારોએ પતિઓ, પતિઓ અને બાળકોને એકમકથી જુદાં પાડી નાંખ્યાં હતાં. જમને આ શકેર ની યુરોપીયન તથા બીન યુરોપીયન હોટેલોમાં કંપનીના ખર્ચે બે દિવસ માટે રાખવાની ગોઠવણ થઇ હતી. એ માટે બે યુરોપીયન અને એક બીન યુરોપીયન હોટેલમાં જુદાં જુદાં કરાવ્યું હતું. ત્રણ સ્ત્રી પેસેન્જરોને કલડની હોટેલમાં મુકાયેલી જેણીના ઘણીઓને યુરોપીયન હોટેલમાં રખાયેલા અને એ જ હોટેલમાં બે માણસોની પતિઓ પણ યુરોપીયન હોટેલમાં હતી. એમાં બે સ્ત્રીઓ જેણીને દરેકને ત્રણ બાળકો હતાં તેમને બીન યુરોપીયન હોટેલમાં રખાયાં હતાં એ હોટેલના મેનેજરે કહ્યું છે કે એક ઘણીની સાથે તેનાં ત્રણ બાળકો રખાયેલાં છે જ્યારે તેની સ્ત્રીને યુરોપીયન હોટેલમાં રખાયેલી છે. જુદાં પડાયેલાં સ્ત્રી પુરુષો તરફથી ઘણાં થોડાં જ પ્રવાસો મળે છે તેઓ ફક્ત એટલું જ કહે છે કે આ દેશનો કાયદો જ એવો છે એમ તેને તાબે થઇએ છીએ. આ સીલીસીયા બોટ હોટેલથી ઇંગ્લેન્ડ જવા નીકળેલી છે.

પાકીસ્તાનના નિરાશ્રીતોની હાલત

આ માનીકાના વર્તમાન પત્રને એક ખખર પત્રી જે “એલીફન્ટ” નામ થી સન્ડે ન્યુઝમાં (દારિસલામ) દેવાલ મોકલે છે તે જણાવે છે કે; હોંદની સરકારને પૂર્વ પાકીસ્તાનમાંથી પ્રવેશતા હજારો નિરાશ્રીતોની સમવડ કરવી પડે છે. પુર્વ બંગાલમાંથી પશ્ચીમ બંગાલમાં આવનારા નિરાશ્રીતોના આંકડો મહીનાના ૧૦ હજારથી ૫૦ હજાર સુધી જાય છે.

હોંદ અને પાકીસ્તાનનું જ્યારથી ‘માનુલા પાકી સર્વન કરવામાં આવ્યું છે તે નવ વર્ષના ગાળા દરમિયાન ૪૬૦૦૦૦૦ નિરાશ્રીતોએ હોંદ માં પ્રવેશ કર્યો છે. જ્યારે હોંદમાંથી તે કાળ દરમિયાન એક પણ મુસ્લીમ પાકીસ્તાનમાં વસવાટ કરવા ગયો નથી.

બાકીઓ છે. અને તેઓએ અમને કશું તુકશાન કર્યું નથી. વધુમાં આ ખખરપત્રી નિરાશ્રીતો માટે લખતાં જણાવે છે કે; “કેટલાકો ની જ્વેલી ખરાબ હાલત છે કે તેઓ પાસે ફક્ત પોતાનું બેડીંગ અને પહેરવાનાં થોડાં કપડાં એ શીવાય કંઈ જ નથી. આ લોકો રેલવે સ્ટેશને જમને પડાવ નાખે છે અને સરકાર ત્યાંથી તેઓને કંપોમાં ખસેડે છે. આ લોકો ને ઘરો પુરાં પાડવાની તબનીને કરાઇ રહી છે.

આ બધા નિરાશ્રીતો માટે ૦૮મીન વિતરેનો સવાલ હોંદ સામે ઉભો છે. પુર્વ બંગાલના પાકીસ્તાનના ત્રીંદુ જોની અને પશ્ચીમ બંગાલના હોંદુસ્તાનના મુસ્લીમોની સરખામણી કરતાં ખખરપત્રી જણાવે છે કે; પશ્ચીમ બંગાલમાં ૬,૦૦૦,૦૦૦ મુસ્લીમો શાંતિ અને સ્વમાન ભેર ખેતી અને વેપાર કરે છે. આથી આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે; હોંદુઓ ઘણા ઉદાર હિલના છે અને આવી ઉદારતા જે દુનીયાના બીજા કોઇ પણ દેશમાં જોઇ નથી.

નિરાશ્રીતોની સંખ્યા ઘણી મોટી હેતુક્ષી તેને પહોંચી વળવું હોંદ સરકાર માટે અશક્ય છે આ લોકો માટે પાંચ ગામો ઉભાં કરવા માટે અને તેઓને ઉછીનાં નાણાં ધીરવા માટે ૬૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉંડો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો છે. આમ છતાં ૩૦૦૦૦૦ નિરાશ્રીતો હજી કંપમાં છે. આ લોકોને કેકાણે પાડવામાં અડચણ એ છે કે; આ લોકો ખેડુત કે મજુર વર્ગના નથી પણ જોને બંગાલમાં “મદ્ર” કહેવાય છે તેવા છે. આ લોકો સારા સુખી ધરના હોય છે. આથી આ પ્રશ્ન વધુ મુશ્કેલ બન્યો છે.

આ ઉદારતા ફક્ત રાજનીતીમાં જ નથી જણાતી પણ ખરા હિલની જણાય છે. જ્યારે જે થોડાક બંગાલી ઓને આ તરીકે પુઠ્યું ત્યારે તેઓએ આશ્ચર્ય પામી મને કહ્યું કે; પાકીસ્તાનનું વર્તન ખરાબ હોય તો અમારે અમારા પડોશીઓ સાથે શું કામ ખરાબ વર્તન રાખવું? એએ અમારા

ખેડુતો માટે પણ એક સવાલ ઉભો છે એ કે એટલા બધાં માટે જમીન ક્યાંથી કાઢવી.

ભારતનો ચમત્કાર
સ્વીટઝર્લેન્ડના એક બાઈ વિનોબા જીની પાલ્પાત્રામાં સાથે દતા. ગામ ડામાં તેણે આટલી ગરીબાઇ પહેલાં કદી નહોતી જોઇ. તેણે વિનોબાજીને પુછ્યું: હું આ બધું જોઉં છું, પરંતુ મને એક આશ્ચર્ય થાય છે કે, એમનાં મુખપર દુઃખ નહીં પણ આનંદ દેખાય છે એવું શું કારણ? વિનોબાજીએ કહ્યું એ ભારતનો ચમત્કાર છે. દુઃખમાં પણ તે દસે છે. રડતી સુરત તમને ગઈ થોડી દેખાશે. ધરમાં દારિદ્ર હશે પણ અંપોરે જો તમે તેમને ઘેરે જઈ મરો તો તે તમને જમાડવા વિના જવા ન દેશે.

૧૯૨૭થી અમેરીકામાં એવો કાયદો છે કે; પ્રત્યેક ટ્રેન્યુએટે સપથ વિધી કરવી પડે છે કે જે વડે તે નામરિક દેશને વફાદાર રહેવા બંધાય છે. અને તેથી પ્રત્યેક કાયદાને માન આપવા બંધાયેલો મનાય છે. આને અનુસરી તેની દરજ છે કે તે લશ્કરની ભરતીમાં જોડાય. આનો ઇન્કાર કરે તો તેને ઠેલેજની પદવી પણ ન મળે. સુપરિટેન્ડન્ટે એક ખાસ કેસ સમજી મી. એચલને પદવી એનાયત કરી હતી અને આથી અમેરીકામાં ઘણી ઠોંઠા થવા પામી હતી. ત્યારથી મી. એચલ શાંતીવાદી સંધમાં જોડાયા હતા અને તેના કાર્યમાં ભાગ લેતા. ૧૯૪૮માં ફરી ફરજિયાત લશ્કર ભરતીની ઠાકણ થઇ તેને પણ મી. એચલ અને બીજા તેના નવજવાન મિત્રોએ અવગણી સહકાર આપવા ના પાડી હતી. ૧૯૪૬માં આ લોકોએ વાઇટ હાઉસ પર પીકેટીંગ કર્યું હતું તે વખતે પ્રમુખ ના એડમીનીસ્ટ્રેટીવે મુલાકાત લઇ પુછ્યું હતું કે; “તાં આ વધણ દેશ માટે જોખમ રૂપ છે. દેશનું હિત તમારા જીવનનો હાથમાં જ છે. અમે તો ધરડા થયા.” ફેરીયો યુદ્ધ વખતે પણ તેમને નાં પાડી હતી. નોકરી ઉપર ચડતાં પડેલાં જે ફોર્મ ભરવું પડે તેમાં પણ જીવનનો જો લશ્કરમાં ભરતી ન થયા હોય તો કારણ જણાવવું પડે છે તેમાં પણ તેઓએ પોતાનો યુદ્ધ વિરોધી મત જણાવ્યો હતો આ બધુ છતાં તેમને પકડવામાં નહોતા આવ્યા. છેક છેલ્લા જીવનમાં તેમને અચાનક

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૭.

દ. આ.નાં વર્તમાનપત્રો અને પંડીત નહેરૂ તથા કાશ્મીર

આ પહેલું સમજી શકીએ છીએ કે, દક્ષિણ આફ્રિકાનાં વર્તમાનપત્રો શા માટે પંડીત નહેરૂ પર ખીનયા છે. આપણે એ પણ અનુમાન કરી શકીએ છીએ કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ઘણા ગોરાઓ શા કારણે સર રાજ રાતના સુતા પહેલા ઇશ્વરને પ્રાર્થના કરે છે કે, “નહેરૂની ચીંતાઓ અને ઉપાધીઓમાં વધારો થાવ.” જે સમાજમાં એવો રીવાજ હોય કે સ્વાર્થનેજ પ્રભુત્વ આપવું અને પોતાનાજ સુખ સગવડોને ભેવા તે સમાજમાં જે માણસ આંતર રાષ્ટ્રીય શાંતી માટે અને રાજકીય સવાલ માટે બોલે તે તે સમાજ નો દુશ્મન થઈ પડે છે.

મેટા ભાગના દક્ષિણ આફ્રિકા ના ગોરાઓને પંડીત નહેરૂ તરફ અણુગમે ખાસ ચોકકસ કારણ સર છે. એમની ભત્તીલેહ વિશે ની નિતી એક ભયંકર કંટકરૂપે તેઓને ખુંચે છે. જ્યારે પણ દક્ષિણ આફ્રિકા શીવાય બીજા સવાલપર નહેરૂનું ધ્યાન ભય છે, ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા ઓને માથેથી એક ચીંતાનો બોલો દુર થાય છે. અને તેઓ નિરાંતનો સ્વાસ લે છે. ખાખત આમ હોવા છતાં એ સમજવું મુશ્કેલ છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના છાપાઓ નહેરૂ ઉપર કાળાશ ઢોળવા શા માટે ઉત્સુક રહે છે. પૂરાવા રૂપે ગયા અઠવાડિયાના ડરબનના ‘નાટાલ મરકયુરી’માં એમ લખવા માં આવ્યું છે કે, “પંડીત નહેરૂ દક્ષિણ આફ્રિકા ની રંગલેદની નીતીમાં શા માટે માથું મારે છે ? જ્યારે તેઓના કાશ્મીર વિશેના વિગારો અને વલણ આ કરતાં જરાએ સારાં નથી.” આવી ભતની સરખામણી કરવી એ અમારે મતે અયોગ્ય ગણાય.

સૌથી પ્રથમ કારણ એ કે કાશ્મીર અને દક્ષિણ આફ્રિકાનાં સવાલો ઘણા ભીન છે. એમાં થોડું પણ સરખાપણું નથી. દક્ષિણ આફ્રિકાને યુનોએ બહુમતે યુનિયોગ ઠેરવ્યું છે અને પોતાની નિતી બદલવા ભલામણ કરી છે. જ્યારે હાઈડ્રસ્તાન વિશે એવું નથી યુનોએ એને અપરાધી નથી ઠેરવ્યું બલકે યુનોએ પાકીસ્તાન ને યુનેગાર ઠેરવ્યું છે અને કાશ્મીરમાંથી તેના લશ્કર ને હઠાવવા ઘણીવાર જણાવ્યું છે. પાકીસ્તાને આ સુચના અવગણી છે એ બેતાં પાકીસ્તાનનું આ પગલું દક્ષિણ આફ્રિકાના સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા તરફના વલણ જેવુંજ ગણાય.

જ્યારે મતો લઈ કાશ્મીરનો નિર્ણય કરવાની સલાહને પંડીત નહેરૂ ઇન્કાર કરે છે ત્યારે જેઓ તેમનો વિરોધ કરે છે તેઓ સત્ય પરીસ્થિતીથી ખીન વાકેફ જણાય છે અથવા તે તરફ આંખ મીચામણા કરે છે. જ્યાં સુધી પાકીસ્તાની લશ્કર કાશ્મીરની ભૂમીપર પડાવ નાખી પડ્યું હોય ત્યાં સુધી આર્થિક અને માનસીક રીતે મતદાન સફળ થવા વક્રી નજ રહે. કેમનવેલ્થ બાળતો વિરો ડેડીયાપર વાત ચિત કરનાર એક પ્રખ્યાત બ્રિટીશર મી. બેસીલ ડેવીડસને કહ્યું હતું કે, “મતા-ધિકાર લેવા જતાં ફરી હાઈડ્ર-યુસ્લીમ હુલ્લટો ઉભા થશે.” જે દક્ષિણ આફ્રિકાના ધારાસભા ના સભ્યોને લોહીની નિકો વહેવડાવવી એ કશી ગણનાસ્પદ ખીના ન જણાતી હોય તો મનુષ્ય ભતી માટે પંડીત નહેરૂ ની નિતી એક આશીર્વાદ રૂપ ગણાવી ભેઈએ કારણ તે લોહી વહેવડાવવા નથી ઇચ્છતા, ‘મરકયુરી’ના વલણપરથી એ

જણાય છે કે ગમે તેવા બાહોશ, અને હુશીયાર પત્રકાર પણ રંગલેદનો સવાલ આવે ત્યારે પોતાનું સમતોલ પહું ગુમાવી બેસે છે. પોતાના ખરાબ કામો ને સાફ બતાવવા તે એવી રીતે બહોર કરે છે કે તે સાવજ ખરાબ રીતે પ્રસીદ્ધિમાં આવે છે.

એમ છતાં અમે એમ પણ નથી માનતા કે પંડીત નહેરૂ સાવ ખીન યુનેગાર છે. એઓ પણ કેટલીક એવી ભુલો કરે છે કે જે અમને દુઃખજ જણાય છે. છતાં પણ એમની બધી નિતી ઓને ભેગી કરીએ તો તેઓ માનવી હીત માટેજ બધું કરતા જણાય છે.

જે દેશે મહાત્મા ગાંધી જેવા રતનને પેદા કર્યું છે તે દેશ આજે દક્ષિણ આફ્રિકા સામે બદલા તરીકે, દક્ષિણ આફ્રિકાના જે નિર્દોષ ગોરાઓ હાઈમાંથી પસાર થાય તેઓની સામે કેટલાક પ્રતિબંધો મુકે તે ભણી અમે દુઃખી થઈએ છીએ. દક્ષિણ આફ્રિકામાં સહવર્તન જેવું કર્યું છે જ નહીં અને એવા દેશનું અનુકરણ કરવું એ સાવ મુખોઈ ભયું ગણાય. બીજી રીતે બેતાં હાઈ ના આ પગલાંથી કરો અર્થ નહીં સર, કારણ દક્ષિણ આફ્રિકાના બહુજ થોડા ગોરાઓ હાઈ ભય છે. તેથી એક મોટા દેશે સુઠીભર ગોરાઓ માટે આવું કાયદેસર વલણ લેવું એ અર્થ વગરનું થઈ પડે છે.

ત્રીજી કારણ આ વિરોધ માટે એ છે કે, જ્યારે આલું વલણ બે દેશો વચ્ચે લેવાય છે ત્યારે એનો અર્થ એ કરાય કે, જાન્ને દેશો યુદ્ધની તઈયારીઓ કરી રહ્યા છે. પણ હાઈ વિશે એમ માનવા અમે તઈયાર નથી કે તે કોઈ પણ સમયે અને કોઈ પણ કારણસર દક્ષિણ આફ્રિકા સામે યુદ્ધમાં ઉતરવા ઇચ્છે.

આ બધું બેતાં અમને દુઃખ થાય છે કે, હાઈ એવી પરિસ્થિતી ઉભી કરી રહ્યું છે કે અંતે આ દેશ સાથે મિત્ર ભાવે શુંચો ઉકલવાનો માર્ગ બંધ થશે અને યુદ્ધનોજ એક માર્ગ બાકી રહેશે. આને પરીણામે કદાચ એવા ગોરાઓનું પણ હાઈમાં અપમાન

થાય કે જેઓ રંગલેદની નીતી નો વિરોધ કરતા હોય. આથી ભતના પ્રસિદ્ધ હલકા વર્તન માટે આપણા નાણા પ્રધાન મી. લો છે તેમને જ વધુ કુશળતા મેળવવા પંડીત નહેરૂ તક આપે તો પંડીત નહેરૂને કે હાઈને કોઈ ભતની ખોટ નહી ભય.

દક્ષિણ આફ્રિકાનું એક ખીલુ ગોરૂ વર્તમાનપત્ર ‘નાટાલ વિટનેસ’એવો મત દર્શાવે છે કે, “પંડીત નહેરૂ દક્ષિણ આફ્રિકાના કેબીનેટ પ્રધાનો ને હાઈ આવવાનું આમંત્રણ આપે તો કદાચ તેઓ હાઈને સવાલ વધુ સારી રીતે ઉકેલી શકે અને સમજી શકે.”

અમે માનીએ છીએ કે આ પગલું ભરવાથી દુનીયા સમજી શકશે કે કોણ કેવું છે. અને કોણ શાંતી ઇચ્છે છે ?

રંગલેદનો આરોપસર પકડાયેલાઓ માટે ફંડ

એક સંયુક્ત નિવેદન ચીફ લુક્લી, ડો. જી. એચ. નાપકર, મી. પીટર બાઈલ ફેડ, અને આર. સપ્ટેમ્બર, તથા એલ. લેવીની સહીથી બહાર પાડવામાં આવ્યું છે.

“બધા પકડાયેલાઓ તરફથી તેમજ અમારી સંસ્થાઓ તરફથી જેઓએ આજ સુધી નાણા મદદ-દેખ માટે અને પકડાયેલાઓના નિભાવ માટે કરી છે તેમનો અંતઃકરણ પુષક અમે આભાર માનીએ છીએ.

“અમે જાણીએ છીએ કે, લોહીને ભત ભતનાં ફંડમાં નાણુ આપવું પડે છે, છતાં અમે અરજી કરીએ છીએ કે, પકડાયેલાઓના બચાવ અને તેમનો નિભાવ આ ફંડ પર અવલંબેલો હોઇ પ્રભુ અમને પુષ્ક સાથ આપશે. કુકે સુદત પર એવું વાતાવરણ ફેલાવવામાં આવ્યું હતું કે આ ફંડ ગેરકાયદે છે અને તેમાં નાણા આપનારા યુનિયોગ અણુરો. જે વાત ખોટી છે. કારણ આ ફંડને માટે ખાસ પરમીટ મેળવવામાં આવી છે.”

“આથી અમે અરજી કરીએ છીએ કે બધા પોતાથી ખતતી નાણા મદદ અમને કરે.

મદદ મોકલનાર નિયત સરનામે પહોંચતી કરશે તો અમે આભારી થઈશું.

THE TREASURER,
Treason Trials Defence Fund,
Box 2864, Johannesburg.

ગુજરાતની પ્રથમ સ્ત્રી

ટ્રેન્યુએટોનું બહુમાન

આજની ૬૦ વર્ષ પહેલાં ગુજરાતમાં શ્રીમતી વિદ્યાબેન નિલકંઠ અને શ્રીમતી શારદાબેન મહેતા સૌથી પ્રથમ સ્ત્રી ટ્રેન્યુએટ થયાં હતાં આ બંને બેનેની ઉંમર આજે ૮૦ અને ૭૦ની અનુક્રમે થઈ છે. તેમનું જોગ્ય સન્માન કરવા અમદાવાદમાં ધમધમથી તબીબારી ઝા થઈ રહી છે. તેઓને એક ગ્રંથ અર્પણ કરવામાં આવશે તેમજ શેલીની ચોળના પણ ઘડાઈ રહી છે

બગદાદ કરાર અને અમેરીકા

વિદેશ વ્યવસાય સમીતીની એક સમક્ષ આઈઝનહોવરની ચોળનાની વીગતો રજૂ કરતાં વિદેશ મંત્રી મીં ફેરર ડલેસે કહ્યું છે કે અમેરીકાનો બમદાદ કરારમાં જોડાવાનો ધરાવો નથી. આ કરારથી તંગદિલી વધી છે. એ કહેવું પડે છે કે આ કરાર એ વીરતાની સ્વતંત્રતાની સાચવણી કરી શક્યા નથી. ડલેસે દર્શાવ્યું કે મજબુતમાં રહીયા અમેરીકન આર્થિક સહાયની દરીકાઈમાં નહી ઉતરે.

કાશ્મીર અંગે રશીયાનું વલણુ રશીયન પ્રતીનીધી યુને મંડળના એક મેમ્બરે તાજેતરમાં પ્રેસ ટ્રસ્ટ

એક ઇન્ડીઆને જણાવ્યું હતું કે કાશ્મીર અંગે મા. બલેગીન અને ડુસ્ચેવે હોંદમાં જે મંતવ્બો રજૂ કર્યાં હતાં તે જ અમારું વલણુ રહેશે, અને તેમાં કોઈ ફેરફાર થયેલ નથી.

યુનેનાં પ્રતીનીધી મંડળે પાકીસ્તાન ની રમત સમજી ગયાં છે. અને સરદદીઓને નામે પાકીસ્તાન તોફાન શરૂ કરવા માગે છે તેવી સામાન્ય માન્યતા છે.

બોયકોટથી વેપારીને

થતું તુકસાન

જોદાનીસખર્ગથી 'સન્ડે ટાઇમ્સ'ના ખબરપત્રીએ જણાવ્યું છે કે એલેકઝાંડ્રા ટાઉનશીપમાં રહેતા આફ્રિકનેના ના બસ બોયકોટના લીધે જોદાનીસ ખર્ગની ફરદીક વેપારી પેટીઓને આર્થિક કટકો પડ્યા છે જેઓ કાપદાને અનુસરી તેમના કામદારોને તેમના ઘેરથી લઈ નથી આવતા કે મુકવા નથી જતા તેઓને ઘણું સડન કરવું પડે છે. જોદાનીસખર્ગની એક પેટીના મેનેજરે કહ્યું છે કે તેના કામદારો અડધો કલાક મોડા યાકોને આવે જેથી તાજગી નથી જણાતી. આથી ૧૦ વધારાના માણસો રૂખવા પડે છે. બોયકોટના લીધે તે પેટીને રોજના દશ પાઉંડ તુકસાન થાય છે.

નાટાલ ઇન્ડીયન ટીચર્સ' સોસાયટી દ્વારા નાટાલના હોંદીઓમાંથી આશરે ૧,૨૦,૦૦૦ પાઉન્ડ ઉધરાવવાની એક ચોળના ઘડવામાં આવી છે. આ ચોળના મુજબ દરેક વાલીએ ૬ પેની આપવાની રહેશે જે જેની શરૂઆત ઘણી આરા જનક મળ્યા. આ ચોળનાને કેળવણી ખાતા તરફથી મંજૂરી મળે તેની શક્ય જોવાઈ રહી છે.

ટીચર્સ' સોસાયટીના પ્રમુખ મી. એ. ડી. લાઝરસે જણાવ્યું હતું કે, નાટાલ માં આશરે ૮૩ હજાર બાળકો કેળવણી લે છે. પાંચેક વરસપર કમ્યુનીટી સ્કૂલ ગિલ્ડોંગ ટ્રસ્ટની કલ્પના મારા ધ્યાન પર આવી હતી. ૧૯૫૧માં તેને અનુસરી સોસાયટીના બે હજાર સભ્યોમાં થી સાત દર્શાંશ ભાગના શિક્ષકોએ ચોતાના પમારમાંથી છ ટકા આપ્યું હતાં. તેને પરીણામે હાલ ૨૦ હજારની રકમ જમા થતા પામી છે.

વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, આ વરસે શાળાની શરૂઆત થતાં લગભગ પ્રાયમિક શાળાઓ હસ્તીમાં છે.

શાળા	સંખ્યા	વિદ્યાર્થી
ટ્રેનીંગ કોલેજ અને ટીચર્સ' ટ્રેનીંગ કલ્લાસ	૧	૩૨૨
સરકારી શાળાઓ	૩૯	૧૭૭૧૧
સરકારી મદદ વાળી શાળાઓ	૧૮૮	૫૧૪૧૪
" " " ધાર્મિક શાળા	૧	૩૨૫
રજીસ્ટર્ડ ખાનગી શાળાઓ	૧૨	૨૨૭૨

જોડાનમાંથી બ્રીટીશને જવું પડશે

એ વિભાગમાં ફક્ત એક જ બ્રીટનનું મથક રહેશે

અમાનમાં ૪થી ફેબ્રુઆરીએ શરૂ થનારી વાતચીતના પરિણામે બ્રીટીશ રાજ દ્વારા એમ માને છે કે ૧૯૪૮ના એગ્રે-જોડાન ઠાલ કરારને જલદી થી અંત આવશે અને જોડાનમાંથી બ્રીટીશ લશકરને સંપૂર્ણ ખસેડી લેવું પડશે. બ્રીટનવાસીઓને વિશ્વાસ છે કે : મદરાકનુ રોયલ અંર ફેર્સ મથક અને આકવાખાની બ્રીટીશ રમ્પના દડચની વાતચીતમાં કશી પણ મુસોલી આશો નહીં. એઓ કહે છે કે : આરબ રાજ્યમાંથી બ્રીટન સત્તર નીકળી જતા, અને સંધી પત્રનાં જોડાણમાંથી સરળતાથી જુટા થાય એ જોવાની સાદના રાણે છે.

જોડાનની અર્થ વિકાસની ચોળના મા બ્રીટનનો સહકાર આણુ રહેશે કારણ કે તે કોઈ પણ બધનીય કરાર મા નથી મળ્યાતું, એમ માનવામાં આવે છે. ત્રણ મદત્તવના પ્રશ્નો જોડાન ખાલી કરવા અંગે બ્રીટીશોની આગળ આવેલા છે.

૧. પૂર્વ-પશ્ચિમની સત્તાની સમતુલા ને શું એ અડચણરૂપ થશે? અંડન સિવાય જુમધ્ય સમુદ્ર અને ધરાની અખાતમાં આ સદીમાં બ્રીટન પહેલી જ વાર લશકરી મથક વિનાતું બની જશે.

આ મુદાપર બ્રીટીશની માન્યતા છે કે આધુનિક શસ્ત્ર સરંજામના વિકાસ અને પાંચ દેશો-બ્રીટન, ટર્કી, ધરાક, ધરાન અને પાકીસ્તાનના બમદાદ

કરારનું અસ્તિત્વ ચલુ રહે એ આ વિભાગને ઉપયોગી રક્ષણ પુરું પાડે છે.

૨. બ્રીટીશ સરકારના આધાર વિના શું જોડાન તેની સ્વતંત્રતા ખાતી પુર્વક સાચી શકશે?

ટ્રાંસ જોડાનના બહુધા રજૂ વિભાગ માં એ રાજ્યની રચાવના બ્રીટીશના સહકાર વડે ૧૯૪૬માં થયેલી જેમાં બ્રીટીશના નાણાં અને બ્રીટીશનાં લશકરને આધાર લેવાયેલો છે.

૩. ઇરાક-જોડાન વચ્ચેની સરદદ ની સ્થિતતાપર એની શી અસર થશે?

મધ્ય પૂર્વના ઘણા નીરીક્ષકો માને છે કે ગયા વરસે ઇરાકને ઇજ્જતપર કરેલા હુમલાના સમયે બ્રીટન સાથે ના કરારના જોડાણને લીધે જ જોડાન આક્રમણમાંથી બચી મરું હતું.

એબીસાઈટ નકારવામાં ભારત વ્યાજબી છે

એક બ્રીટીશ પત્રકારનો અભિપ્રાય

લંડનના 'ડેલી ટેરલ્ડ'માં લખતાં નવજીતા પત્રકાર ગ્રેઝીથ ડેવીડસને કહ્યું છે કે : અત્યારના વખતમાં કાશ્મીરમાં એબીસાઈટનો અસ્વીકાર કરવામાં મી. નહેરૂ બખબી જ છે."

એજ વખતે ભારત સાથે કાશ્મીર નાં હાલના જોડાણ પ્રત્યે સખત અણમરો બતાવવા સાથે તેમણે એમ પણ કહ્યું કે : કાશ્મીરમાં એબીસાઈટ થી હોંદુ મુસલમાન વચ્ચે જેમ દશ વર્ષ પહેલાં બધકર પુનરેજ ચાલેલી તેવો કોમી ગ્રંથકો ફરી થાય એવો બધ રહેવો જ છે.

તેમણે કહ્યું છે કે : આંતરરાષ્ટ્રિય મુનેહ સાચવવા મી. નહેરૂના જેટલું કોઈ પણ માણસે કહ્યું નથી. ફુનીયા માં એમના દુસ્મન-જેઓ ઘણા છે- તેઓ હયા નીચા શા માટે થાય છે તે સહેજે જોઈ શકાય છે. એક માણસ કે જેણે તે સોના ઉપર નૈતિક ષેષ્ટત આટલા સમય સુધી રાખ્યું હતું તેના ઉપર યુનેમાં મત લખને વિનય મળવા થી તેઓ ખુશી થયા છે.

સાહાર સ્વીકાર

ગોર્વોદમાઈ હીરામાઈ (ને'બર્મ)	૧ ૧૧ ૬
જીવજીમાઈ મોરારમાઈ (ને'બર્મ)	૧ ૧૧ ૬
મણીલાલ ગલાલમાઈ (ને'બર્મ)	૪ ૪ ૦

એકણી કોશ મોટો.

ગુજરાતી ડુ ગુજરાતી ડીકશનરી. કીમત પા. ૧-૨-૬.

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

હંમેશ કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગણી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વસ્તુ તે ક્ષમા ભાવ, મીત્રને માટે પ્રેમ, તમારા બાળકો માટે સારો રાહ, પિતા માટે ગર્વ અને માન, માતા અલીમાન લઈ શકે તેવું આચરણ, તમારે પોતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્મદા.

— ત્યારે —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના બહા માટે તેઓની આકૃતમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડીયાની જીન્દગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખર સારી ભેટ છે.

હિપલો વીમો લઈ તમારા વહાલાઓને તમે આનંદ આપી શકો છો, અને અમે તમારી સેવા કરી આનંદ લઈ શકીએ છીએ.

વીમા બાબતની સારી સલાહ અમારી પાસેથી મેળવો.

— ધી —

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ કં. લી.

મુખ્ય ઓફીસરો

રૂસ્તમજી (પી.ટી.) લીમીટેડ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

Telephone :
20951

177 Grey Street
DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન :
૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ભગત્સ વેજેટેરીયન લાઉન્જ

(પ્રોપ્રાયટર : જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશ્યલિસ્ટ

મેળ વડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈ ના પુરી પાડીએ છીએ.

જેનું રટણ કરશે તેજ મળશે શ્રી. ગગનન (હાંદી પરથી)

અરથો ભરેલો અને અંરથો ખાલી એક ઘડો તમારી સામે મુકવા માં આવે. અને તમે અરથો ભરેલા ભાગ પર યા અરથો ખાલી ભાગ પર તમારી નજર રાખો છો તે જોવા નું છે. ઘડો તો એકજ છે. પણ તેના બે ભાગ છે. આ નજરનો અર્થ તમે તમારામાં જે થોડા ઘણા યુષ્મા છે તેના પર નજર રાખી પોતાને ચક્રિતશાળી માનો છો કે દુર્ધણ છે તે તરફ નજર રાખી પોતાને દુર્બળ માનો છો, તે જોવાનો છે. માણસ બહુધા પોતાની અચકિતઓને વાગોળ્યા કરે છે અને પરિણામે જોના મનમાં ઘુણા ઉત્પન્ન થાય છે અને અંબીરપણે તેના પર વિચાર કરતા રહે છે અને એ રીતે મનમાં તેની જડ ખોડાય છે ક્ષણે તે માનવીને અવનતિ તરફ લઇ જાય છે.

એક દિવસ બે બાળકોને પ્રત્યેકને મેં એકેક આનો આપ્યો, પહેલાએ મોટું બમાડી કહ્યું કાકા એકજ આનો! એમાં શું લઇ શકાય! જ્યારે બીજાએ કહ્યું હું આનાથી ખજુર ખરીદીશ અને મારા મિત્રો સાથે ખાધને મળ કરીશ. આ બંનેનો જુદા જુદા મનો બાવ વ્યક્ત કરે છે.

બાળાંનાં આજ પ્રકીકોણુ જો આમળ જતાં કામચ રહે તો તમે જ કહો કે જીવનમાં સફળતા કોણ મેળવશે? હસીને એક આનાને આવકારી આનંદ પામતો બળક કે રડીને એક આની ને અસંતોષથી જોતો બાળક ?

એક વાર મારા મિત્રનું કુટુંબ રજા આ માળવા ગામડે ગયું હતું. સુંદર પ્રદેશ હતો. પાછા ફર્યા બાદ મેં તેમના પ્રવાસના અભરો પુછ્યા, મિત્ર પત્નીએ લાં પડેલી મળનું સુંદર વર્ણન કર્યું અને પ્રદુલ્લ જણાઇ. અંતમાં અખર આપવાના બાવે લાંની કેટલીક પડેલી અડચણો અને તેમના પતીને ત્રણ ચાર દિવસ આવેલો તાવ તથા એક બાળક પડી જવાથી થોડી ઘણી પડેલી તકલીફો સહજ રીતે વર્ણવી. મન પર આ તકલીફોની ખાસ અસર ન જણાઇ, ફક્ત આનંદની અસરજ હતી. તમે જ કહો કે જે આપણે ક્યાંય જઈએ અને નવા રથલમાં ફરતી રીતે જ થોડી ઘણી અડચણો અથવા કાંઈક ખીજ તકલીફો પડેજ અને તેને જ જે મહત્વ આપીએ તો માણસ આનંદ કેવી રીતે મેળવી શકે?

એકવાર અમે ફરીએ ધોનારે ચાંદની રાતના મોટરમાં ફરવા ગયા, ફરતાં ફરતાં ઘણા દુર નિકળ્યા ગયા. અધો વખત મિત્રો સાથે ઘણી મળ કરી. પાછા ફરતાં ઠીક ઠીક મોડું થયું હતું.

લગભગ ધર નજીક આવતાં જ પેટોલ ખુટ્યું. મારા મીત્ર અને મીત્ર પત્ની પેટોલ લેવા પાંચેક માઇલ ચાલતાં ગયાં, અને લાગ્યાં. મોટર થોડી આમળ વધી અને પંકચર પડ્યું. તે સમુ ક્યું. અમારામાંના એક સિવાય બધાં ઘણી રમુજથી આ સંકટનો સામનો કરતાં હતાં પણ એક તો તેનાં જ રાઈળાં વાગોળ્યા કરી બધી મળનો અને આનંદનો છુટો કરી રહ્યો હતો.

આ બીનાનું વર્ણન જ્યારે મેં મારા મીત્રને કહ્યું ત્યારે મારાં મીત્રે કહ્યું. "જીવનમાં પ્રકાશ તરફ જોવું ઘણું સાઈ છે પણ ફક્ત પ્રકાશ તરફ જોવા થી જ બધી સુશીખતોનો સામનો નથી કરી શકાતો અને ન તો અરીખ અમીર થઇ શકતા." હું આ વાત સાંભળી ચુપ થઇ ગયો. ઠીની રીતે અને હું સમજવી શકું કે, આરાનો પ્રકાશ માનવને બધી સુશીખતોમાં બળ અને જોમ આપે છે અને તે દારા તે સુથી ખતોનો સામનો કરે છે. નિરાશાનો અંધકાર તો માનવને ઠંડી ખાઇમાં જ પડ્યો રહેવા દે છે.

એક વાર્તા મને યાદ આવે છે. શિવનાથ જેકુતને બે પુત્રો હતાં. મોટા પુત્ર રજનીનાં લગ્ન થતાં તેને ૫૦ વીંધાં જમીન આપી જુદો ક્યો. રજની એ ૫૦માંથી ૧૦ વીંધાં જમીન ગીરવી મુકી નાણાં ઉધાર લીધાં તેનાથી જ્યોલર બજાર, નાનું ગુપકું અને બી મેળવ્યાં અને આનંદથી પતી પત્ની આચા બેર કામે લાગ્યાં. ઉત્સાહ કામ શીખી લેવા તેમને પ્રેરતા હતો વરસે વરસે સારો પાક ઉતરતાં ધીમે ધીમે જમીન છોડાવતાં ગયાં. અને સારી રિયતીમાં રહેવા લાગ્યાં. બીજા પુત્ર મધુકાંતનાં લગ્ન થતાં તેને પણ ૫૦ વીંધાં જમીન આપી બાપે જુદો ક્યો. તેની નજર અધુરા ઘડાને ખાલી ભાગ જોનાર જેવી હતી. જે ખાલી ભાગને જ જોતી હતી. આથી એ નિરાશ થઇ મોટા ભાગને પખલે ચાલ્યો પણ મનમાં ઉત્સાહ નહોતો. રાત દીવસ તેનું મન બાપને કપડો આપવામાં અને તેની બીજાએ પાસે નિંદા કરવામાં વિતાડતો. આથી કામ બરાબર ન થતું. કામમાં ન તો મન લાગતું કે ન તો રીત સર કરતો. અને પરીણામે દિવસે દિવસે અવનતીના ખાડામાં ત્રધ અને વધુ ખુચતો ગયો.

એક અધુરા ભરેલા ઘડાને "આ અરથો ભરેલો ઘડો છે." એમ કહેતો અને અરથો ભરવા મહેનત કરતો. જ્યારે બીજો આ અરથો ખાલી ઘડો છે કહી નીરાશ થઇ કપાળે દાથ દઇ બેસતો.

બંને પુત્રોને પાંચ વરસ બાદ પિતા એ એકવાર મોલાબ્યા અને સામે એક અરથો પાણીથી ભરેલો ઘડો મુકી બંનેને સવાલ પુછ્યો છે; "આ શું છે?" નાનાએ જવાબ આપ્યો "આ સાધારણ અરથું ખાલી માટીનું માટકું છે." આ પ્રશ્ન પુછી હું તમે અમારી મળક કરો છો?" પણ મોટા પુત્રે કહ્યું "પિતાજી આ અરથો ભરેલો ઘડો છે જેમાં થંકું પાણી છે." પિતાએ નાના પુત્રને કહ્યું કે આ તમારા બંને બાઇઓની નજર એજ તમારી સફળતા અને નિષ્ફળતા માટે જવાબદાર છે. તને જે ખાલી દેખાય છે એ શીવનાથને ભરેલો દેખાય છે. જે અરથો ભરેલો છે એમ વિચારે તેને એમ થાય કે; ચાલો હવે અરથો જ ભરવાનો છે ને આપણે તે પુર્ણ કરી દઇએ.

રજનીને પોતાની જુલ જણાઇ અને તેણે પોતાની નજર બદલી. હવે તમે પુણ તપાસ કરજો અને અંતર જોજ કરી જો જો કે તમે શિવનાથના પક્ષમાં છે કે રજનીના પક્ષ માં જીવનને જેવી નજરે જોઇએ તેવું જ તે ઘડાય છે. જે તમે જીવનમાં બધા નો અભાવ જ જોશો તો અસંતોષ તમને ફોલી ખાશે અને આનંદ દુર બાગશે. આથી તમે જીવન કદી આનંદમાં વિતાવી નહી શકો. અને હવેશાં રડતા જ રહેશો. પણ જે કાંઈ છે એ અરથો ભરેલા ઘડાને આનંદ અને સંતોષથી જોઇ જીવનમાં જે નથી તે મેળવવા પ્રયત્નવામ રહેશો તો સંતોષ તમારા જીવનને આનંદિત બનાવશે અને આશા અને ઉમંગ આવતાં તમે જીવનમાં સફળ બનશો. જેનું રટણ કરશે તેજ મળશે.

જગતમાં વસતીનો વધારો

એક જ વર્ષમાં ચીનની વસતી ૧ કરોડ ૨૦ લાખ વધી ગઇ છે. ડેન્માર્ક અને સ્વીડનમાં રહેતા લોકોની સંખ્યા કરતાં એ વ્યાકંટો વધુ છે. સાત વર્ષમાં ચીનનો ફક્ત વધારો જ હાલ ની જાપાનની વસતી જેટલો થઇ જશે. અને ઈંગ્લંડ તથા ફ્રાંસની હાલની વસતી કરતાં બમણું થશે. ઇજીપ્તમાં નાઇલ નદીના કુળકૂપ પટમાં ૧૬૭૦ માણસો દર એક ચોરસ માઇલે છે અને તેમાં દર વર્ષે દર ચોરસ માઇલ દીઠ ૫૦નો વધારો થાય છે. આને દુનીયાની વસતી આશરે બે અબજ સાઇ કરોડની છે. યુનાઇટેડ નેશન્સના નિષ્ણાંતોના જણાવ્યા પ્રમાણે ૧૯૮૦માં ત્રણ અબજ આળીસ કરોડ

થઇ જશે. અને આ સદીના અંતમાં એ વ્યાકંટો ચાર અબજ ઉપર જશે. વાર્ષિક વધારો આશરે ત્રણ કરોડનો છે. જે સ્પેનની વસતી જેટલો મહાબ. પૃથ્વીપર દર માસે ૫ વ્યાસ લાખ માણસો વધે છે એટલે કે રોજ જેટલાં માણસો મરે છે તેના કરતાં ૮૦ હજાર બાળકો વધારે જન્મે છે. આમ છતાં આ વધારો પણ દર વર્ષે વધતો જાય છે. ૧૬૫૦માં ૦-૪ ટકાનો વધારો હતો તે ૧૯૦૦ માં ૦-૭ ટકા થયેલો અને આજે લગભગ ૧-૦ ટકા છે. ખેતી, ખોરાક, અર્થ, અને આરોગ્યના નિષ્ણાંતો હવે વિચાર માં પડ્યા છે કે પૃથ્વીપર સાધનો મર્યાદિત છે અને લોકો વધારે પડતા છે તેનું શું કરવું?

સૌરાષ્ટ્રમાં ખેતીવાડી કોલેજ

જુનાગઢ પાસે રા. ૪૩ લાખના ખર્ચે એક 'સરદાર પટેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ એગ્રીકલ્ચર, એનીમલ હસબન્ડરી ને ડેરી' સ્થાપવાની સૌરાષ્ટ્ર સરકારની યોજના પર મુખ્ય સરકાર વિચારણા ચલાવી રહી છે.

આ યોજના અમલી બનતાં તેનો લાભ સૌરાષ્ટ્ર, કેન્દ્ર, તથા ગુજરાત, ઉત્તર રાજસ્થાન વગેરે વીસ્તારોને પણ મળશે. અત્યાર સુધી ખેતી અંગેના સંશોધન માટે આપણે વિદેશોમાં મથેલાં સંશોધનો પર આધાર રાખવો પડતો. હવે આવાં કેન્દ્રો સ્થપાતાં દેશમાં દેશની જમીન, હવાપાણી વગેરેના સંશોધનો થઇ શકશે ને તેનો લાભ બધાને રહેલાપથી મળશે. આ સંસ્થા ને સંશોધન કાર્ય માટે ૨૨૦૦ એકર

જેટલી જમીન અપાનાર છે. સંસ્થા પાછળ દર વર્ષે રા. ૧૬ લાખ જેટલી રકમ ખર્ચાશે. સંસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડેગ્રી માટેની તાલીમ પણ મેળવી શકશે.

—ગોવા સત્યાગ્રહ અંગે ૪૧ ભારત વાસીઓને ૧૦ વરસની જેલ કરેલી તેમને પોર્ટુગીઝ સરકારે સરહદ પર લાવી છુટા મુકી દીધા છે જેમાં મહા રાષ્ટ્રના પ્રબલમાજીવાદી શ્રી જી.ન. છ. ગોરે અને સુરતના પ્રબલમાજીવાદી શ્રી ધરસલાહ દેસાઇ, શ્રી મધુ લીમ્બે, કુમારી સીધુ દેસાઇ. પણ છે. ૩૫૦ જેટલા ગોવાઇ રાષ્ટ્રવાદીઓમાંથી એક પણ કેદીને છોડ્યો નથી.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્તકો, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ડા
 હોલિવુડ અન્ડર ટુનીયાના કોઈ પણ ભાગની ઉપાઈ દરિયાઈ અન્ડર જમીન
 માગે મુસાફરી કરવા પેર બેઠાં અમારી મારફતે ખુલ્લો કરો.
 હાંબી, આગ, ચોરી, દુસ્લહ, અસ્માત, પ્લેટ્વ્હાસ, વિગેરેના વીમા અમે
 ઉત્તરાવા આપીએ છીએ.
 ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ સ્વીચરન્સ
 સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
 બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગઈત સલાહ આપીએ છીએ.
 નેશનલ ટ્રુથ્ફુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોરટૂલીયા અને ચોર્મશાવર
 ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.
Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.
 સુરતી જમણુના અમે સ્પેસલીસ્ટ છીએ.
 શ્રી કેપીટનની અંગત હેબરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ
 પણ ભાગમાં તમારે સુધામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડાક્ટ લઈશું.
કેપીટન્સ બ્લાલકની હોટેલ
 (ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)
 ઐ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.
 ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલ્ગ્રામ સુટ, હાઈનીબ્રુમ સુટ, વોઈશીબ, હરેસીબ એસ્ટ,
 સાર્ક વોઈ ઓફીસ ટેરેક, પુક, કેસ, ટેબલ, તકન કીકાચત
 ભાવે ખરીદી શકશો. ભતે પધારી લાભ લેવા સુકશી નહિ.
 —બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—
 ને હમારી હેબરેખ નીચે વર્ધ્યાર યાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં વર્ધ-
 યાર રહે છે. માત રોહા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
 આગલ વધારો.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

નવા પુસ્તકો

ચોટા માણસના મન	૧	૬
શીલ અને સદાચાર	૧	૦
બોધક દીકરીઓ	૧	૬
પચાસ પ્રેરક પ્રસંગો	૧	૬
ગાંધીજીના પાવન પ્રસંગો	૧	૦
જીવન સુવાસ	૧	૦
નણુવા જેવી વાતો	૧	૦
ગીતા વિષે જુદી જુદી દ્રષ્ટી		
જીવન દ્રષ્ટી (કાકા સાહેબ કાલેલકરની ગીતા વિષે દ્રષ્ટી)	૨	૩
ગીતા મંથન (શ્રીશોરલાલ મરાઠવાલા કૃત)	૫	૦
ગીતા પ્રવચનો વિનોબા કૃત	૨	૧
અનારાક્તી ચોખ ગાંધીજી કૃત	૧	૬
ગાંધીજીના પ્રકાશનો		
ધર્મ મંથન	૫	૩
કેળવણીનો કોયડો	૫	૦
રામનામ	૨	૦
નિલ મનન	૨	૦
મહુબેન ગાંધી કૃત		
એટલો ભને રે	૬	૦
હલકતાનો અમલદાર	૨	૦
બિહારની કોમી આગ	૬	૦
બીજા નવજીવનના પ્રકાશનો		
પુર્વ આંરીકામાં	૬	૦
સલામતની સખતપદી (ગાંધીજીએ કરેલા પાંચ સલામતની આજી રૂપરેખા અને આજીવી)	૬	૦
લોક માન્ય ટિલકનું જીવન ચરીત	૬	૦
હોલિની અંગ્રેજી વેપાર સાહી ૧૬૦૦ થી ૧૮૦૦ નો ઈતીહાસ	૮	૬
મનુષ્યની સર્વાંગીણ કેળવણી	૮	૬
જીવનનો આનંદ	૧	૬
જવાહર કૃત		
મારે હોલિનું જીવન દર્શન	૧	૦
જગતના ઈતિહાસનું રેખા દર્શન ભાગ બન્ને સાથે	૧	૨
મળવાનું ઠેકાણું :		

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBERDEE

MASTER BROS.
 (PTY) LTD.
 33 West Street, JOHANNESBURG.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુવરાઈ કાપડ, ડુલન જર્સી, ડુલ, બાળકો માટેનો ભત ભતનો
 માલ, ધર વપરાશ માટે તેમજ લગાઈ પ્રસંગોએ સણુગાર માટે રીબન વગેરે
 માટે અમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણુ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
 ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 બોક્સ ૧૫૪૯.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંબા અબ્બ, લીલી અખર અને સુરજુની મોસમ આહુ છે.
 આહુ શી ૧-૩ રતલ, લસણુ ૬ પેની રતલ.
 પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.
 કપુરી અને ચેવલી પાન ભભર ભાવ પોસ્ટેલ જુડ. બારકીટ શી.
 ૧૦-૬ ડબન; લાંબી અને રહેવેર બારકીટ શી. ૧૧-૩ ડબન.
 રેસીયા, ન્યાસલેન્ડ અને બેલજીબ કેંગોના ચોરદરો હપર પુરઢ
 ખ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલશું.
 All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

Indian Opinion,
P. Bag, Durban,—Natal.

તમે 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'ના
 એક ત્રાહક છો ?
 જો ન હોય તો શા માટે નહિ ?

અમારી ચાહુ વાતો

ધુપ સુગંધ

લેખક: સોપાન
પ્રકરણ ૩૦૨
(વર્તાકથી ચાહુ)

સવારે કૈલાસખાની પાસે સર્વ પ્રથમ હરિવલ્લભ ગયા. કૈલાસખા એમને નેહ પચારીમાંથી બેઠાં થયાં ને બોલ્યાં: 'આને મને સાઈ છે, તમે ચીંતા છોડી આરામ કરો.' હરિવલ્લભના ગયા પછી માધવી તેમની પાસે આવી લારે એમણે કહ્યું: 'ચીંતા તારા બાપુજીની કરવાની છે. દરિયામાં દવ લાગ્યો હોય એવી એમની સ્થિતિ છે.' માધવી પિતાજી પાસે જવા તો મામતી હતી, એમની સ્થિતિ જોવાની ધ્રુષ્ટા પણ હતી, પણ હૌમત ચાલતી નહોતી. પ્રાતઃકર્મથી પરવારીને એ ફરી કૈલાસખા પાસે આવી લારે રાસુ એ એને કહ્યું: 'બાપુજી એમના ઝોરડામાં તમને બોલાવે છે.'

માધવી એ સાંભળી ચમકાને ઉભી થઈ લારે કૈલાસખા બોલ્યાં: 'જો બની શકે તો એમના હૈયાને શાંતિ આપજો. આ ઉંમરે એમનાથી આ લા સહેવાશે નહિ.'

માધવી નત મરતકે આ શબ્દો સાંભળી લાષ પિતાજીના અંડમાં જઈ એ જ યાંતિમાં એમની સામે ઉભી રહી. હરિવલ્લભ ગળું ખંખારીને બોલ્યા: 'એસો, બેટા!'

માધવી સોદા ઉપર બેઠી, પણ આંખ ઉચી કરવાતું એનાથી બની શક્યું નહિ. હરિવલ્લભે પણ ધણા વિચારો કરી એને બોલાવી હતી, પરંતુ માધવીનો અહેસો અવલોકતાં તેઓ કંઈક મૂલવણમાં પડી ગયા હોય તેમ થોડીવાર મુંગા બેસી રહ્યા. પછી પ્રયત્નપૂર્વક સ્વસ્થતા મેળવી તેમણે કહ્યું:

'તારો પત્ર મેં વાંચ્યો. શું કહું એના વિષે?' પળવાર અટકી ગયા પછી ઉમેયું: 'મારા ભાગ્યમાં આજું હશે એમ મેં કહી ધાયું' નહોતું માધવી આવો માર્ગ લે એમ હું સ્વપ્ને પણ પારી શકું નહિ...પણ હોય મારા ભાગ્યને જ ગણવો નેહએ, નહિ તો જેને આંખનું રતન ગણીને ઉછેરી, જેને આધારે જીવનનો આસ ટકારી રાખ્યો, જેનામાં અશોકની સ્મૃતિની પ્રતિષ્ઠા કરી દીધી...તે માધવી...મારી વહાલી દીકરી...આ રીતે...' હરિવલ્લભ ના ગળે હુમો ભરાયો, તેઓ આજળ બોલી શક્યા નહિ માધવીની આંખો ઉભરાયા બાગી ને દોહ ધુનવા લાગ્યા. હરિવલ્લભ ખોપરા એવાને બોલ્યા: 'મેં વિચાર કરી લીધો છે. મારાથી

એમાં સંમતિ આપી શકાશે નહિ. મારે પોતાને હાથે મારી પુત્રીનું અસ્તિત્વ હું કરી શકીશ નહિ, મારે જ હાથે કુલમયોદા હુટાવા દઈ શકીશ નહિ. ના, મારાથી આ કુલની પ્રતિષ્ઠા ઉપર આજ આંખી શકાશે નહિ.' હરિવલ્લભ ના સ્વરમાં ઉત્કેષ્ટાટ આવી ગયો કે તરત જ તેઓ ધીમા પડ્યા. થોડીવાર શાંત રહ્યા ને પછી બોલ્યા:

'મને થાય છે કે તને સમજાવું. તું બોળી છે, એમ નેહ ઢળી જાય એવી છે. સરળ હોવાથી અધુ આજુ' માની લે તેવી છે. નહિ તો ક્યાં તું, ક્યાં એ પરપ્રાંતનો, તદ્દન અભણ્યો ને એકલવાયો...એના વિષે તું વિચારી જ કેમ શકે? પણ તારા કામળમાં એવી દહતા છે કે તને સમજાવવાની મનમાં હૌમત જ પ્રગટતી નથી. મેં માનેહું કે માધવી એના પિતાજીને પૂછ્યા વિના પાછી પણ ન પાંચે...આને તે...બલે તું માને અચૂત, પણ...તે પી લીધું! મારે તને કંઈ કહેવું નથી. કહેવાનો અર્થ પણ શો? અને આ વાત ક્યાં આજકાલની છે? મહિના જોથી આ સંબંધ અંધારો છે...ને તું ક્યાં મને પૂછવા માગે છે? તે' તો માત્ર જણાવ્યું જ છે...જણાવ્યું જ છે!'

હરિવલ્લભ ફરી શાંત થઈ ગયા. માધવી માટે દવે ભાં ખેસવાનું અસલ બન્યું હતું. એનું માથું બમતું હતું. પિતાજી જે બોલાતા હતા તેના બધા શબ્દો તે સાંભળી શકતી નહોતી, પરંતુ જે સંભળાતું હતું તે કારમા પ્રદારરૂપ હતું. એ બેસી ન શકી લારે એણે સોદાની પીઠ ઉપર માથું નાખી દીધું. હરિવલ્લભે તે જોયું નહિ, તેઓ વિસાગ્રો લઇને ફરી બોલ્યા:

'તારે જે કરવું હોય તે કરજો. માનજો આ ધર નથી, આ નથી, બાપુજી નથી...'

માધવીથી આ સાંભળતાં ચીસ પડાઈ અર્ધ, હરિવલ્લભ એકધા ને બાનમાં આવ્યા. એમણે જોયું તો માધવીની આંખમાંથી ચેતન ચાલી અધુ હોય એમ જે નેહ રહી હતી. એના માલ ઉપર આંસુના રેલા દેખાતા હતા. હરિવલ્લભથી આ સહન થયું નહિ. તેઓ સફળતા ઉઠી માધવીની પાસે ગયા ને બોલ્યા:

'માધવી! બેટા! શાંત થા. સ્વસ્થ થા અને તારા બાપુજીના હૃદયમાં જે ચીરા પડ્યા છે તે જો.'

માધવી એમના બોલામાં ઢળી પડી. હરિવલ્લભનું હૈયું ભરાઈ આવ્યું. તેઓ નાનાં બાળકની પેઠે રડી પડ્યા.

અસાર સુધી ધીરજ ધરીને બેઠેલાં કૈલાસખાએ આ વૃદ્ધને આજ અભાવ સાંભળ્યો ને તેઓ ભાં આવી પડેલાં. એમણે તરત જ માધવીને પોતાના પડખામાં લીધી ને હરિવલ્લભને કહ્યું: 'તમે આરામ કરો. તમે આમ બાળક બનશો તો ખીજનું શું?... માધવીએ હજી કાંઈ કરી તો નથી નાંખ્યું?'

હરિવલ્લભ લાંથી ઉઠી સામેના સોદા ઉપર બેઠા ને કૈલાસખા માધવી ને લઈ દીવાનખાનામાં આવ્યાં પાંચેક મીનીટ માદિકરી મુંગાં બેસી રહ્યાં, પછી માધવી પોતાના ઝોરડામાં અર્ધ ને કૈલાસખા હરિવલ્લભ પાસે ગયાં. માધવી થોડી વાર તો સૂનમૂન બેસી જ રહી, એની આંખનાં આંસુ સુકાઈ ગયાં હતાં, સાચું કહીએ તો, હૃદય ઉપર હિમ પડ્યું હોય એમ થીજ ગયાં હતાં. વિચાર કરવાની શક્તિ તે ગુમાવી બેઠી હતી જીવનકાળમાં એની નજર જતી નહોતી, બવિષ્યની તો કલ્પના પણ શક્ય નહોતી. વર્તમાન સ્થિતિ એને માટે અસલ હતી. એનું મન કોઈ આધાતથી સ્વાભાવિક શક્તિ ગુમાવી, બેહુ' હોય અથવા તો કરાક માં જકડાઈ ગયું હોય એમ જે આંખ ફાડી અધુ જોવા કરતી હતી, પરંતુ મનના આપનામાં કોઈ પ્રતિબંધ ઉઠતું નહોતું. ઘણીવાર સુધી માધવી આ સ્થિતિમાં બેસી રહી.

અચાનક ટેલિફોનની ધંટડી રણધી. માધવી ચમકી એની નજર બારણા તરફ ગઈ. ઉઠવાની ધ્રુષ્ટા પણ થઈ, પરંતુ તેનાથી કંઈ બની શક્યું નહિ. થોડી વારે રાસુએ આવી ખબર આપી કે એનો ફોન છે એટલે બળપૂર્વક તે બેઠી થઈ. યંત્રવત જેણે ફોન ઉપાડ્યો. અવાજ તરલિકાનો છે ને ધરની સ્થિતિ વિષે તે પૂછે છે એટલું એ સમજી પણ શકો ઉત્તર આંખી શકી નહિ. તરલિકાએ પૂછ્યું: 'નખિયત સારી નથી?' માધવીએ કહ્યું: 'સારી છે.' સામેથી પ્રશ્ન આવ્યો: 'તો કેમ કશું બોલતી નથી?' માધવીએ કહ્યું: 'બોલાતું નથી!' તરલિકાએ ધીમા સ્વરે પૂછ્યું: 'કોઈ પાસે બેહુ' છે?' માધવી બોલી: 'ના.' એ પછી તરલિકા કંઈક બોલતી રહીને માધવીએ રીસીવર મૂકી દીધું. એકાદ મીનીટ સુધી વિચાર શૂન્ય દરામાં એ લાં જ ઉભી રહી ને પછી ધીમે પગલે પોતાના ઝોરડામાં આવી.

કૈલાસખા હરિવલ્લભ પાસે જઈને બેઠાં, પણ તેઓ કંઈ વાત કરી શક્યાં નહિ. પાંચેક મીનીટની અંબીર ને દુઃખદાયક શાંતિ પછી કૈલાસખાએ રાસુને બોલાવી આ મંગાવી. હરિવલ્લભ કંઈ બોલી શક્યા નહિ તપ્પાર થયેલી

યાનો પ્યાલો પણ ઉપાડી શક્યા નહિ. કૈલાસખા બોલ્યાં: 'રાત્રે જન્મા નથી, થોડી આ ખી બો.'

હરિવલ્લભે કહ્યું: 'દવે આવાપીવા માં રસ ક્યાં રહ્યો?'

'પણ એવું તે શું બની અધુ છે? માધવીએ જૂલ કરી તે સુખારી બેશે. તમે રોષ ન કરો, દુઃખ ન પામે, શાંતિથી એને સમજાવો.'

'સમજાવવાનું બને એમ નથી. માધવીનો કામળ તમે વાંચ્યો નથી... જે બોળી ને સરળ છે, દિલની પોચી પણ છે છતાં મારી ઠીકરી છે. દહ નિશ્ચય થઈ ગયા પછી જ એણે કામળ ઉપર અક્ષર માર્યા છે. દવે જે પાછી ફરશે નહિ.' હરિવલ્લભ બોલ્યા: 'કૈલાસખાની પણ એવી જ માન્યતા હતી. બ્યારે એમણે કુમાર પાસેથી જોઈલું લારે જ એમના મનમાં વસી ગયેલું કે માધવીને દવે એમણે ગુમાવી દીધી છે! માધવી આવ્યા પછી તેની સાથે વાત થતાં એ માન્યતા દહ બનેલી ને માધવી એમને વ્યથિત દરામાં છોડીને ચાલી અર્ધ લારે તો દિલમાં એના વલણ વિષે કશી શંકા જ ન રહી. કૈલાસખાના મનમાં બ્યારે પાછી ખાતી થઈ કે માધવી એ માગે' થી પાછી વળવાની નથી આરેજ એમને માટે એ આધાત જીવવાનું સુરેલ બન્યું ને તેઓ ચાલતાં ચાલતાં નીચે પટકાઈ પડ્યાં. આ બધું તેઓ સમજતાં હતાં. પણ હરિવલ્લભની સ્થિતિ પણ એમનાથી ખમાતી નહોતી એટલે આખાસન આપવાનો પ્રયત્ન તેઓ કરી રહ્યાં હતાં.

હરિવલ્લભે યાનો પ્યાલો ઉપાડ્યો જ નહિ લારે એમણે તે ધુનવે હાથે લીધો ને હરિવલ્લભ સામે ધ્યેયો. હરિવલ્લભ એમની કરુણાભરી આંખમાં આંખ પરોવતા બોલ્યા: 'માધવીએ ચાહ પીધી?...એ શું કરે છે અસારે?'

કૈલાસખા કંઈ બોલ્યાં નહિ, અસહાયતા અનુભવતાં હોય એમ સામે નેહ રહ્યાં. હરિવલ્લભે કહ્યું: 'માધવીને બોલાવીએ ને સાથે જ આ પીએ.'

કૈલાસખાને કંઈક સાઈ લાગ્યું હોય એમ જણાયું. એમણે ઉભા થઈ રાસુ ને બોલાવ્યો ને માધવીને સંદેશો આપવા કહ્યું. હરિવલ્લભ લાં સુધીમાં કંઈક સ્વસ્થ થઈ સરખા થઈને બેઠાં. માધવી અંબીર સુખે નીચું જોઈને લાં કાચી એક પુરથી ઉપર બેસી અર્ધ. કૈલાસખા કોટલીમાંથી આ કાદવા જતાં હતાં લાં માધવી નજીક આવી ને એણે જ ત્રણ કપ તપ્પારે ક્યાં. મુંગા મુંગા ત્રણેયે આ પી લીધી. કોઈ કશું બોલ્યું નહિ, પણ મનની સ્થિતિમાં થોડો ફેર પડ્યો. અરો. માધવી થોડીવાર લાં બેસી રહી, પછી પોતાની મેજે જ લાંથી ઉઠી સનાન કરવા ચાલી અર્ધ. હરિવલ્લભ એની પીઠ પાછળ વેદના ને મમતાભરી નજરે જોઈ રહ્યા.—ક્રમશઃ

ક્યું છે. પગારના વધારા માટે મયા જીવાણથી વાતાવાટ પડી બાગી હતી. આ વિષેની અગાઉથી મોટા પ્રમાણમાં બંદેરાત કરાયેલી છે કે જેથી આંતર રાષ્ટ્રિય પ્રવાસીઓ નોંધ લઈ પ્રવાસ જોઈવે.

—સીલોનની સરકારે બંદાર પાડ્યું છે કે કમ્યુનિસ્ટ ચીનના વડા પ્રધાન યુ ઝેન લાઇ કેન્ડીના પ્રસિદ્ધ મંદિર ની મુલાકાતે જાવ ત્યારે તેમને છુદ્દનાં પવિત્ર દાંતનાં દર્શન કરાવાશે નહીં. સામાન્ય રીતે સુપ્રસિદ્ધ મુલાકાતીઓને એ પવિત્ર દાંતનાં દર્શનનો લાભ અપાય છે પણ મંદિરના અધિકારી ઓએ નિદેશ આપતાને જણાવ્યું છે કે આ માન શ્રી યુ ઝેન લાઇને મળશે નહીં એવું ઠોષ કારણ આપવામાં નથી આવ્યું. (સા. યુ. પ્રેસ)

—કાલી ફોર્નોવાના સ્ટોકટન શહેરના એક બાઈરને નીચોના બાલ કાપનાં માટે ના પાડવાથી બસે ડોલર (૧૦ પોંડ) નો દંડ થયો છે. બાઈરે બચાવમાં કહ્યું કે તે નીચો સ્ટાઇલના બાલ કાપતાં નથી શીખેલો. જન્મ કુલ ડોઝીએરે કહેલું કે સ્ટેટ લાઇ-સન્સ સેનાર બાઈરે નીચોના બાલ કાપતાં શીખ્યું જ નેહ્યું.

ભારતનું બાણુવા ભેગ

—અમદાવાદમાં એક કરોડના અર્થે જન્યુઆરીમાં વેધશાળા શરૂ થનાર છે.

—ભારતમાં ૧લી એપ્રિલથી દશાંશ પદ્ધતિનું ચલણ ચાલુ થશે જેના સિકકાઓ પાડવાની હાલ તકવારી થઈ રહી છે.

—હોંદી ચિત્રો ભારતમાં બોલટોપ ચાલુ થયાં તેને આ વરસે ૨૫ વરસ પૂરાં થવાથી મુંબઈ. કલકત્તા, મદ્રાસ માં ૧૬ થી ૨૨ ડીસેમ્બર સુધી રજત જ્વલિ સપ્તાહ ભારે ધામ ધુમથી ઉજવાશે.

—ભારતમાં ૧૯૮૧માં ખિસ્તી ધર્મ પાળનારની સંખ્યા માત્ર ૧૯ની હતી તે ૧૯૪૧માં ૬૩ લાખ થઈ અને ૧૯૫૧ની છેલ્લી વરતી મણત્રી મુજબ ૮૨ લાખ કરતાં પણ વધારે છે.

—મુએઝ નહેર બંધ થવાથી મુંબઈની જોહીમાં ડીસેમ્બરમાં ૪૦ ડકકાઓમાંથી ૧૪ ખાલી રહ્યા હતા સામાન્ય રીતે હમેશાં અડધો ડકન ઉપર રટીમરોને જ્યા માટે બારમાં રાહ જોવી પડતી.

—ભારત સરકાર નિયુક્ત યુનીવર્સિટી ને ગ્રાન્ટ આપનાર બોર્ડની પ્રમુખ શ્રી દેશમુખ તેમના હોદ્દા મુજબ માસિક ત્રણ હજાર રૂપિયાનો પગાર હોવા છતાં તેઓ જ્ઞાનરરી સેવા આપીને માત્ર એક રૂપિયો જ લે છે.

—ભારતના ઓડકાર્ટીમ ખાતાના પ્રધાન ડો. કેસકરે ૧૯ જન્યુઆરીએ કહ્યું હતું કે ૧૯૪૭માં ભારત રેડીયો

સાંબળનારા અઢી લાખ હતા હવે ગામડાંઓ માટે વાર્ષિક શ્રી ૧૫ રૂપિયા ને બદલે ૧૦ કરેલી છે. જેથી ધરમતુ લાખસન્સોનો આંકડો ૧૦ લાખ ઉપર ચઢી ગયો છે.

—ભારતના સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન કેલાસનાથ કાલ્જુ મધ્ય પ્રદેશના વડા પ્રધાન નીમાયેલા. તેઓ તેમનું ખાતું નવી ચુટણી સુધી ચાલુ રાખશે એવી આશા હતી પણ હમણા તેમણે રાજ નામું આપવાથી તે ખાતું ૩૧મી જન્યુ આરીથી પં. નહેરૂ સંભાળશે.

—ભારતના ઉલ્લેખ પ્રધાન શ્રી મનુ-બાઇ શાહે નવી દિલ્હીમાં ૧૮મી જન્યુ આરીએ વિદિત ક્યું છે કે ભારતની ૨૧ પેપર મીલોને વિકસાવવા સાથે નવી ૨૨ મીલો સ્થાપવાની મંજૂરી આપેલી છે જેથી કાગળ અને પુઠાનું વાર્ષિક ઉત્પાદન ૨ લાખ ૧૦ હજાર ટન ઉપરથી હવે ૫૫ વર્ષિય યોજના ના અંતે ૫ લાખ ૪૦ હજાર પર જશે.

—મુંબઈ શહેરમાંથી લોકસભાની બેઠક માટે ડેવિસપહે ભારત સરકારના મંત્રી શ્રી કૃષ્ણએનનની પસંદગી કરી છે. મીલાના આઝાદ ગુરગાવમાંથી, શ્રી ખંડુબાઇ દેસાઇ અમદાવાદમાંથી, શ્રી નંદા સાબરકાંઠામાંથી, શ્રી મોરારજી દેસાઇ સુરતથી, ને વડોદરાના મહારાજ વડોદરાથી કેએસના ઉમેદવારો છે કુર-

ક્ષેત્રમાં, બાણુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે, સંરક્ષણ વિભાગીકનો પાયો નાંખ્યો છે. ત્યાં સંરક્ષણના અધ્યયન-અધ્યાપન થશે, અને સંરોધનનું કાર્ય થશે. કુરક્ષેનું મહત્વ સમજાવતાં રાજેન્દ્રપ્રાણુએ કહ્યું કે શ્રી કૃષ્ણે અભ્યુનને ગીતા સંબળાવી ત્યાં જ ભારતીય સંસ્કૃતિનો પાયો નાંખેલો હતો.

—ઇસ્લામનું જીનામાં જીતું શહેર અને મહમદ પેઅરનું જન્મ સ્થાન મક્કા માં જવાના રસ્તાઓ આધુનિક પદ્ધતિ પ્રમાણે ફરીથી બાંધવાનું વિચારાય છે સાઉદી એરેબીયાથી મક્કા આવવાના ટેલકાક રસ્તાઓ નવેસરથી બંધાશે. અને મુખ્ય રસ્તાઓ પેકીનો એક રસ્તો મક્કાને ઇરાકથી સાડી પાંચસો માઇલ દુર આવેલા તબ્ક શહેર સાથે જોડે છે તે ફરીથી ચાલુ થશે કેમકે ચારસો વરસથી તે વપરાતો નથી જે રસ્તો ખલીફ હરન-અલ-રશીદે બંધાવ્યો હતો.

—લુકાઈપીઅ, ઇનકમ ટેક્સ રીટન્સ, લાઇસેન્સીઅ, રેવન્યુ કલેક્ટરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળો :

આર. વીકુલ
૧૨ બાકંલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
નેહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

ચોરને રોકવા માટે !

ચોરને રોકનાર ખાત્રી ભર્યા "કોન્સટ્રીના"ના વાયરના સરકી જતા દરવાજા, ગ્રીલ્સ અથવા તારના પડદાઓ અમારે ત્યાંથી બનાવી આપીશું.

ભાવ વ્યાજબી

વગર સંકોચે તમારી તકલીફો જણાવો.

મળો યા લખો :

Rockey Engineering & Wire Works
(Pty) LTD.
Phone : 24-6388 — Box 9085
JOHANNESBURG.

સામાજિક ખબરો

[આ કોલમોમાં છપાતા સમાચારો અમને વ્યક્તિઓ તથા સંસ્થાઓ તરફથી મોકલાયેલા હોય છે. ઉચ્ચ તથા યુનીયન અને રેડિયોથી ની વિવિધ સંસ્થાઓના કાર્યકર્તાઓ પોતાના શહેરમાં બનેલા મહત્વના સામાજિક બનાવોની અમને જાણવા જોગ વિગતો મોકલશે તો તેમાંથી ચોંધા ખબરોને સ્થાન આપવામાં આવશે.—વ્યવસ્થાપક.]

રાષ્ટ્રપિતાને અંજલી

રાષ્ટ્રપિતા મ. ગાંધીજીના નિર્વાણ દિન, ૩૦ જાન્યુઆરીના રોજ એક જાહેર સભા જોડાનીસબર્ગના ગાંધી હોલમાં શ્રી ટ્રાંસવાણ હોંદુ રોવા સમાજના આચારા દેવજી મળી હતી. આ પૂણ્ય દિને ભક્તિપુર્ણ વાતાવરણ વચ્ચે રાષ્ટ્રપિતાને શ્રદ્ધાંજલી અર્પવામાં આવી હતી.

પ્રમુખ સ્થાનેથી શ્રી પ્રા. જોશીએ કહ્યું કે યુગવતાર ગાંધીજીએ આપ્યું છે જીવન માનવતાને ચરણે ધર્યું, ભારતના મૂલદેહમાં પ્રાણ પુષ્ટી, અદ્વિસા, સત્ય અને પ્રેમનાં સનાતન સત્યો આચરણમાં મુક્યાં, કમચોગ સાધ્યો, અસ્પૃશ્યતાનું કલંક દુર કર્યું, તપસ્વી જીવન ગાળ્યું અને આધ્યાત્મિક શસ્ત્રો વડે ભારતને આઝાદ કર્યું. એમનું

મૃત્યુ પછી એક પવનગમ્બરને, શહીદને જાણે એવું થયું. એ દુનીયાના કરોડો ભારત વાસીઓના હૃદયમાં આનંદ સુતિમંત છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંદીઓપરનો પછી તેમનો ઉપકાર કહીયે જુલાય એવો નથી. એમણે તેમની હસ્તી ટકાવી છે.

શ્રી બીઆબાઇ ઉકાબાઇ મારતરે કહ્યું કે મહાત્મા ગાંધીજીએ જમતનું કલ્યાણ કરવાનો પહેલો પાઠ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આરંભ્યો. જોશીયામાં સ્વતંત્ર થયેલા દેશો એમની પ્રેરણાને આભારી છે. આજના એટમ યુગમાં એમણે અદ્વિસાનો સંદેશ આપ્યો. આપણે ગાંધી સાહિત્ય વાંચવું ઘટે, 'ઇન્ડિયન જોપિનિયન'ના ગ્રાહક બની મદદ કરવી ઘટે.

શ્રી જસમતબાઇ નાનાબાઇએ

અંજલી આપતાં કહ્યું કે ગાંધી કથા આજના યુગની રામાયણ છે, મહા ભારતની કથા છે. ગાંધીજીનો સંદેશો જીલ્લામાં આવે તો સૃષ્ટિનું નવ સર્જન થાય, આ ધરતી પર રામરાજ્ય સ્થપાય.

શ્રી ઉમિયાશંકર જોષાકરે રાષ્ટ્ર પિતાના મૃત્યુ પરત્વે વિચારો રજૂ કર્યા હતા.

શ્રી હમ્મરલાલ મહારાજે મધુર સ્વરે વૃંણવર્ન ગાયું, અને રામધૂન પછી ગાંધી ગીતો ગવાયા બાદ સભા વિસર્જન થઈ હતી.

તા. ૩૦-૧-૫૭ના બુધવારે શ્રીનીકસ માં કરતુરખા સ્મારક શાળાના પોણી ચારસો વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોએ મ. ગાંધીજીની નિર્વાણ જર્મીત નિમિત્તે અડધા કલાક પ્રાર્થનાનો કાર્યક્રમ મેળવ્યો હતો.

શ્રીનીકસ સેટલમેન્ટ

શ્રીનીકસ સેટલમેન્ટ—એ આ દેશમાં મહાત્મા ગાંધીજીની સ્મૃતિ કરાવતું એક માનનીય સ્મારક હોય તેની આ દેશના તથા પરદેશના પ્રવાસીઓ અવાર નવાર માનપુર્વક સુલાકાત લેતા રહે છે. તાજેતરમાં આવી જનારા સર્જનો:

શ્રી રમણકાંત મોહનલાલ ખંડેરીયા (જુહાસદ્રીખાટ) શ્રી કિશોરલાલ ઉમિયા શંકર મહેતા (જુહાસ દ્રાખાટ), શ્રીમતી હંસાબેન કિશોરલાલ મહેતા (જુહાસદ્રીખાટ), શ્રીમતી કાંતાબેન વજ

લાલ.કાંકર (ડરબન), ઈંદુમતિ કાંતિલાલ મહેતા (ડરબન), તારાબેન ચીમનલાલ મહેતા (ડરબન), ડો. અને શ્રીમતી એ. ડબલ્યુ. બેકસેલ (હાઇડલબર્ગ. ટ્રાંસ), શ્રી એ. બી. પારસન (બોસ્ટન યુ.એસ.એ.), આર. જી. આર્નસ્ટેઇન (ડરબન) શ્રીમતિ એ. હેલીન. (ડરબન).

અંધ આફ્રિકન શિક્ષણ માટે હોંદ જાય છે

ઈસ્ટ આફ્રિકાના અંધ મી. જોસવા સુવીક્યા જેઓ તેમની ૧૩ વરસની ઉંમરે અચાનક અંધ થયા હતા અને ત્યાર બાદ જેઓએ પોતાનો આઠમીનો અભ્યાસ અંધ શાળામાં પુર્ણ કર્યો હતો તેઓ કેનીયાના હોંદીઓની મદદથી પ્રવાસ ખર્ચ મેળવી દહેરાદુન અંધ શાળામાં વધુ અભ્યાસ માટે હોંદ જવા છે. તેમના અભ્યાસ દરમ્યાન હોંદ સરકાર તેમનો બધો ખર્ચ આપશે અને ખાનગી વપરાશ માટે પછી નાણા આપવામાં આવશે.

આફ્રિકનને આવી મદદ હોંદીઓ તરફથી કરવામાં આવી તેનું બહુ સારું પરીણામ આવ્યું છે. અને હોંદી-આફ્રિકન વચ્ચેનો સંબંધ સારો કરવા માટેનું એક સુયોગ્ય પગલું ભરવામાં આવ્યું છે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઝોફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેરનો વિષે એ ખરી બાંધકરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ “સોરાબજી”

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * * *

આખો દિવસ વેલ્ટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * * *

લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણુની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * * *

બોર્ડીંગ અને લોહંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરોને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગને જ લેવામાં આવશે. ચોરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અમર તો દેશમાંથી આવતા ઉતાડ્યો માટે કુટુંબને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ઘાણુની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને ચારોલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

* * * *

ઘરનું આંથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * * *

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.